

**CONSILIUL COORDONATOR
AL AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE COORDINATING
COUNCIL OF AUDIOVISUAL
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, http://www.cca.md

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, http://www.cca.md

DECIZIA nr.17/104

din 08 iunie 2018

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării posturilor de televiziune „Moldova-1”, „TV8”, „Accent TV”, „ITV”, „NTV Moldova”, „TVC 21”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „Ren Moldova” și „RTR Moldova” la capitolul respectării legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Codul audiovizual nr. 260-XVI din 27.07.2006, Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova și Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017), pentru perioadele: 10-20 mai 2018 și 23 mai – 03 iunie 2018

În cadrul ședinței publice din 17 aprilie 2018, prin Decizia nr. 10/61 (pct. 1), Consiliul Coordonator al Audiovizualului a decis monitorizarea principalelor buletine informative ale posturilor de televiziune „Moldova-1”, „TV8”, „Accent TV”, „ITV”, „NTV Moldova”, „TVC 21”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „Ren Moldova” și „RTR Moldova” la capitolul respectării legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Codul audiovizual nr. 260-XVI din 27.07.2006, Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova și Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017), pe perioada campaniei electorale.

În conformitate cu prevederile Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, ale Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Concepției privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia CCA nr. 8/47 din 26.03.2018, și ale Deciziei CCA nr. 16/101 din 21.07.2017, reieșind din importanța reflectării echilibrate, echidistante și imparțiale a campaniei electorale de către radiodifuzori, în perioadele: 10-20 mai 2018 și 23 mai – 03 iunie 2018 a fost efectuată monitorizarea principalelor buletine informative ale posturile de televiziune: „Moldova-1” („Mesager” – ora de difuzare 19:00); „TV 8” („Știri cu Angela Gonța” – ora de difuzare 19:00); „Accent TV” („Accent info” – ora de difuzare 20:00, în ziua de sâmbătă – ora de difuzare 20:00, în ziua de duminică – ora de difuzare 21:00); „ITV” („Știri” – ora de difuzare 21:30); „NTV Moldova” („Știri” – ora de difuzare 19:00); „TVC 21” („Știri 21” – ora de difuzare 19:30); „Exclusiv TV” („Știri” – ora de difuzare 20:00); „Jurnal TV” („Jurnalul orei 19:00” – ora de difuzare 19:00); „Ren Moldova” („Новости 24 Молдова” – ora de difuzare 19:00) și „RTR Moldova” („ВЕСТИ MOLDOVA” – ora de difuzare 20:00).

Perioada: 10-20 mai 2018

Rezultatele monitorizării au atestat că în perioada de raport 10-20 mai 2018, posturile de televiziune supuse monitorizării au difuzat în total 274 de materiale, în cadrul cărora au fost reflectați candidații electorali. Astfel, cele mai multe subiecte cu caracter politic și electoral au fost difuzate de postul de televiziune „Accent TV” (53 de subiecte), urmat de „Moldova-1” (39 de subiecte), „Jurnal TV” (37 de subiecte), „NTV Moldova” (33 de subiecte), „RTR Moldova” (31 de subiecte) și „TV 8” (30 de subiecte). Posturile de televiziune „ITV” și „TVC 21” au

difuzat același număr de subiecte – 18 subiecte fiecare. „Exclusiv TV” a difuzat 15 subiecte, iar „Ren Moldova” – 0 subiecte.

Rezultatele monitorizării au atestat că din volumul total de timp acordat, cel mai mediatizat candidat electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău a fost Ion Ceban – cu 27,3% (01 oră 26 min. 23 sec.), urmat de Andrei Năstase și Silvia Radu, cu 17,1% (54 min. 00 sec.) și, respectiv, 15,7% (49 min. 49 sec.). Candidatul PUN, Constantin Codreanu, și candidatul PL, Valeriu Munteanu, au obținut aproximativ același volum procentual de 9,6 la sută (30 min. 15 sec.) și, respectiv, de 9,1 la sută (28 min. 53 sec.). Maxim Braila a fost mediatizat în volum de 4,9% (15 min. 21 sec.), Reghina Apostolova – de 4,3% (13 min. 33 sec.), iar Alexandra Can a fost reflectată în volum de 3,1% (09 min. 45 sec.). Vasile Costiuc a obținut 2,8% (09 min. 00 sec.), Alexandr Roșco – 2,3% (07 min. 15 sec.), Victor Strătilă – 2% (06 min. 16 sec.), iar Alexandru Mîțu a acumulat 1,9% (05 min. 55 sec.).

În perioada de referință, candidații electorali: Ion Ceban, Andrei Năstase, Silvia Radu, Constantin Codreanu, Valeriu Munteanu, Reghina Apostolova, Alexandra Can și Alexandr Roșco au fost reflectați în context pozitiv, neutru și negativ, iar Maxim Braila, Vasile Costiuc, Victor Strătilă și Alexandru Mîțu au fost reflectați în context pozitiv și neutru.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a acumulat cea mai mare cotă a reflectării – 40,8% (03 ore 04 min. 27 sec.), urmat de PPPDA – cu 12,6% (56 min. 46 sec.). ID a obținut 11% (49 min. 49 sec.), PL – 10,8% (48 min. 45 sec.), iar PUN a acumulat 8,5% (38 min. 34 sec.). PȘ a fost mediatizat cu 4,4% (19 min. 46 sec.), PPRM – cu 3,4% (15 min. 21 sec.), PNL – cu 2,2% (09 min. 55 sec.), PPDA – cu 2% (09 min. 00 sec.), iar PCNM a fost reflectat cu 1,6% (07 min. 15 sec.). Cu același volum procentual de 1,4 la sută (06 min. 16 sec.) au fost prezentați PVE și PRSM.

PSRM, PPPDA, ID, PL, PUN, PȘ, PNL și PCNM au fost prezentați în context pozitiv, neutru și negativ, iar PPRM, PPDA, PVE și PRSM au fost nuanțați în context pozitiv și neutru.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 75,9%, iar cota femeilor – de 24,1%.

Perioada: 23 mai – 03 iunie 2018

Rezultatele monitorizării au atestat că în perioada de raport 23 mai – 03 iunie 2018, posturile de televiziune supuse monitorizării au difuzat în total 258 de materiale, în cadrul cărora au fost reflectați candidații electorali. Astfel, cele mai multe subiecte cu caracter politic și electoral au fost difuzate de postul de televiziune „Accent TV” (55 de subiecte), urmat de „Jurnal TV” și „NTV Moldova”, cu 48 de subiecte fiecare, „Exclusiv TV” (28 de subiecte), „RTR Moldova” (24 de subiecte), „Moldova-1” (22 de subiecte), „TV 8” (17 subiecte), „TVC 21” (10 subiecte), „ITV” (6 subiecte), iar „Ren Moldova” – 0 subiecte.

Din volumul total de timp acordat, candidatul PSRM, Ion Ceban, a fost mediatizat în volum de 52,1%, iar candidatul PPPDA, Andrei Năstase, a fost reflectat în volum de 47,9%.

În perioada de raport, Ion Ceban și Andrei Năstase au fost prezentați în context pozitiv, neutru și în context negativ.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a obținut cel mai mare volum – de 59,7%, iar PPPDA a acumulat – 40,3%.

PSRM și PPPDA au fost reflectați în context pozitiv, neutru și în context negativ.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 96,4%, iar cota femeilor – de 3,6%.

I. Moldova-1

Perioada: 10-20 mai 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului public de televiziune „Moldova 1”, candidatul PSRM, Ion Ceban, a obținut cea mai mare pondere – de 22,8% (09 min. 10 sec.), fiind urmat de Andrei Năstase – cu

19,6% (07 min. 53 sec.). Candidatul independent Silvia Radu a fost mediatizată în volum de 18,4% (07 min. 25 sec.), fiind urmată de Constantin Codreanu – cu 14,6% (05 min. 51 sec.) și Valeriu Munteanu – cu 13,1% (05 min. 17 sec.). Candidatul PȘ, Reghina Apostolova, a beneficiat de o reflectare de 6,6% (02 min. 39 sec.), cu aceeași pondere de reflectare – 2,4 la sută (59 sec.) au fost mediatizați Maxim Braila și Alexandra Can.

Ion Ceban a fost reflectat în context neutru, negativ și, în preponderență, în context pozitiv. Andrei Năstase, Silvia Radu, Constantin Codreanu, Valeriu Munteanu și Reghina Apostolova au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și în context negativ. Maxim Braila și Alexandra Can au fost nuanțași atât în context pozitiv cât și neutru.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a obținut cea mai mare pondere de reflectare – de 22,6% (10 min. 16 sec.), urmat de PPPDA – cu 18,3% (08 min. 19 sec.) și ID – cu 16,3% (07 min. 25 sec.). PUN a avut o prezență procentuală de 15,9 la sută (07 min. 13 sec.), PL – de 15,5 la sută (07 min. 03sec.), PȘ – de 6,6 la sută (03 min. 01 sec.), PNL – de 2,5 la sută (01 min. 08 sec.), și PPRM – de 2,2 la sută (59 sec.).

PSRM a fost reflectat în context neutru, negativ și în preponderență în context pozitiv. PPPDA, ID, PUN, PL și PȘ au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ, iar PNL și PPRM au fost prezentați în context atât pozitiv cât și în context neutru.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost – de 73,4%, iar cota femeilor a fost – de 26,6%.

Perioada: 23 mai – 03 iunie 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului public de televiziune „Moldova 1”, Andrei Năstase a fost mediatizat în volum de 55,4% (13 min. 30 sec.), iar Ion Ceban a fost reflectat în volum – de 44,6% (10 min. 53 sec.).

Candidații electorali: Andrei Năstase și Ion Ceban au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și în context negativ.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PPPDA a obținut cea mai mare pondere de reflectare – de 53,5% (13 min. 42 sec.), urmat de PSRM – cu 46,5% (11 min. 54 sec.).

PPPDA și PSRM au fost reflectați în context pozitiv, neutru și negativ.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice cota bărbaților a fost de 100%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul public de televiziune „Moldova-1”, în perioada de raport 10-20 mai 2018, a reflectat prin conotație pozitivă, în preponderență, candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Ion Ceban, precum și Partidul Socialiștilor din Republica Moldova.

Prin urmare, se constată că postul public de televiziune „Moldova-1” nu a respectat art. 7 alin. (2): „Acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare” și alin. (3): „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial” din Codul audiovizualului.

Este de specificat că în perioadele de raport: 10-20 mai 2018 și 23 mai – 03 iunie 2018, postul public de televiziune „Moldova-1” nu a comis derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

Prin scrisoarea nr. 01-10/333 din 07.06.2018, președintele Companiei Teleradio-Moldova, Olga Bordeianu, precum și prin scrisoarea nr. 01-10/334 din 07.06.2018, Ecaterina Stratan, director TV, au informat Consiliul că este de acord cu rezultatele raportului efectuat pe perioada campaniei electorale.

II. TV8**Perioada: 10-20 mai 2018**

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „TV 8”, Silvia Radu a fost mediatizată în volum de 18,7% (04 min. 16 sec.), urmată de candidatul PSRM, Ion Ceban – cu 18,7% (04 min. 08 sec.). Andrei Năstase a fost mediatizat în proporție de 16,8% (03 min. 43 sec.), Constantin Codreanu – de 13,7% (03 min. 01 sec.), iar Valeriu Munteanu și Regina Apostolova au obținut aproximativ același volum procentual de 10,9 la sută (02 min. 24 sec.) și, respectiv, 10,6 la sută (02 min. 20 sec.). Maxim Braila a acumulat 5,2% (01 min. 09 sec.), Alexandr Roșco – 2% (27 sec.), iar Vasile Costiuc a fost prezentat cu 1,6% (21 sec.). Mai puțin de 1% au acumulat: Alexandra Can, Alexandru Mîțu și Victor Strătilă.

Silvia Radu, Ion Ceban, Andrei Năstase, Constantin Codreanu, Valeriu Munteanu și Reghina Apostolova au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și în context negativ, iar Maxim Braila și Alexandr Roșco au fost reflectați atât în context pozitiv, cât și neutru. În context doar neutru au fost prezentați: Vasile Costiuc, Alexandra Can, Alexandru Mîțu și Victor Strătilă.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM și PUN au obținut aproximativ același volum procentual de 19,7 la sută (05 min. 21 sec.) și, respectiv, 19 la sută (05 min. 09 sec.). ID a fost reflectat în volum de 15,7% (04 min. 16 sec.), PPPDA – de 13,8% (03 min. 45 sec.), PȘ – de 11,9% (03 min. 14 sec.), iar PL a fost mediatizat cu 11,7% (03 min. 11 sec.). PPRM a obținut 4,2% (01 min. 09 sec.), iar PCNM și PPDA au acumulat 1,7% (27 sec.) și, respectiv, 1,3% (21 sec.). Partidele politice: PNL, PSRM și PVE au fost mediatizate sub 1 la sută.

PSRM, PUN, ID, PPPDA, PȘ și PL au fost reflectate în context pozitiv, neutru și în context negativ, iar PPRM a fost prezentat în context pozitiv și neutru. Partidele politice: PCNM, PPDA, PNL, PRSM și PVE au fost mediatizate doar în context neutru.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentați ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 69,3%, iar cota femeilor a fost de 30,7%.

Perioada: 23 mai – 03 iunie 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „TV 8”, candidatul PPPDA, Andrei Năstase, a acumulat 51,2% (11 min. 51 sec.), iar candidatul PSRM, Ion Ceban, a obținut 48,8% (11 min. 19 sec.).

Andrei Năstase și Ion Ceban au fost prezentați în context pozitiv, neutru și în context negativ.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a fost mediatizat în volum de 54% (13 min. 55 sec.), iar PPPDA a fost reflectat în volum de 46% (11 min. 51 sec.).

Partidele politice: PSRM și PPPDA au fost nuanțate în context pozitiv, neutru și negativ.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentați ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 100%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „TV8”, în perioadele de raport: 10-20 mai 2018 și 23 mai – 03 iunie 2018, nu a comis derogări de la legislația audiovizuală, electorală și de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

III. Accent TV**Perioada: 10-20 mai 2018**

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Accent TV”, candidatul PSRM, Ion Ceban, a obținut cea mai mare pondere – de 46,3% (14 min. 52 sec.), fiind urmat de Maxim Braila – cu 13,4% (04 min. 19 sec.). Candidatul independent Silvia Radu a fost mediatizată în volum de 9,1% (02 min. 56 sec.), fiind urmată de Valeriu Munteanu – cu 8,4% (02 min. 42 sec.), Victor Strătilă – cu

7,7% (02 min. 28 sec.), Alexandru Mîțu – cu 5,3% (01 min. 43 sec.), Constantin Codreanu – cu 4% (01 min. 17 sec.). Vasile Costiuc a fost reflectat într-o pondere de 3,6% (01 min. 09 sec.), urmat de Andrei Năstase – cu 1,8% (35 sec.) și Alexandr Roșco – cu 0,4% (07 sec.).

Ion Ceban a fost prezentat în context neutru, negativ și, în preponderență, în context pozitiv, iar candidatul independent Silvia Radu a fost reflectată în context pozitiv, neutru și în context negativ. Maxim Braila, Valeriu Munteanu, Victor Strătilă, Alexandru Mîțu, Constantin Codreanu și Andrei Năstase au beneficiat de o mediatizare atât în context pozitiv, cât și neutru. În context doar neutru au fost mediatizați: Vasile Costiuc și Alexandr Roșco.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a obținut cea mai mare pondere de reflectare, de 75,9% (01 oră 05 min. 16 sec.), urmat de PL – cu 7,1% (06 min. 04 sec.), PPRM – cu 5% (04 min. 19 sec.), ID – cu 3,4% (02 min. 56 sec.), PVE – cu 2,9% (02 min. 28 sec.) și PRSM – cu 2% (01 min. 43 sec.). PUN a fost mediatizat în volum de 1,5% (01 min. 17 sec.), urmat de PPDA – cu 1,3% (01 min. 09 sec.), PPPDA – cu 0,7% (38 sec.) și PCNM – cu 0,1% (07 sec.).

PSRM a fost mediatizat în context neutru, negativ și în preponderență în context pozitiv, iar PL și ID au fost reflectați în context pozitiv, neutru și în context negativ. PPRM, PVE, PRSM, PUN și PPPDA au fost prezentați atât în context pozitiv cât și în context neutru. PPDA și PCNM au fost reflectați în context doar neutru.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 80,9%, iar cota femeilor a fost de 19,1%.

Perioada: 23 mai – 03 iunie 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Accent TV”, Andrei Năstase a fost prezentat în volum – de 50,4% (30 min. 04 sec.), iar Ion Ceban a fost reflectat în volum de 49,6% (29 min. 33 sec.).

Andrei Năstase a fost reflectat în context pozitiv, neutru și în context negativ, iar Ion Ceban a fost prezentat în context neutru, negativ și în context preponderent pozitiv.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a obținut cea mai mare pondere de reflectare – de 64,9% (57 min. 19 sec.), iar PPPDA a acumulat 35,1% (31 min. 03 sec.).

PSRM și PPPDA au fost reflectați în context pozitiv, neutru și în context negativ.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 91,7% (57 min. 19 sec.), iar cota femeilor a fost de 8,3% (31 min. 03 sec.).

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „Accent TV”, în perioada de raport 10-20 mai 2018, a reflectat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotație pozitivă, în preponderență, candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Ion Ceban, precum și Partidul Socialiștilor din Republica Moldova. De asemenea, în perioada de raport 23 mai – 03 iunie 2018, a reflectat, prin conotație preponderent pozitivă, candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Ion Ceban. Totodată, a mediatizat, prin volumul acordat, în preponderență Partidul Socialiștilor din Republica Moldova.

Prin urmare, se constată că postul de televiziune „Accent TV” nu a respectat art. 7 alin. (2): *„Acordând timp de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceleiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”* și alin. (3): *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”* din Codul audiovizualului.

Totodată, în perioada de raport 23 mai – 03 iunie 2018 au fost atestate derogări:

- Art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic,*

echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse". La 28.05.2018 a fost difuzat un subiect despre declarația apărătorului drepturilor omului, Serghei Mișin, care, împreună cu alți colegi de ai săi, au depus la poliție o cerere după ce un membru din echipa lui Andrei Năstase a declarat în public că îl va omorî pe socialistul Ion Ceban și susținătorii lui. Amintim că incidentul s-a produs în timp ce Năstase ținea un discurs în fața susținătorilor săi. Andrei Năstase, PPPDA: *„Acești oameni nu trebuie atacați, acești oameni ...”*. Un susținător PPPDA a strigat: *„Uciși”*. Năstase nu și-a întrerupt discursul pentru a-și cere scuze. Inițiatorii conferinței de presă au chemat poliția să reacționeze la strigătul scandalos al susținătorului candidatului PPPDA. Serghei Mișin cere ca acest susținător să fie exclus din formațiune, astfel încât dl Năstase să denunțe asemenea declarații. Dumitru Roibu: *„Dacă Năstase tace și continuă mai departe discursul său, probabil, aceasta reprezintă și poziția sa personală”*. Nu a fost solicitată poziția lui Andrei Năstase vizavi de acuzațiile aduse.

• Pct. 38 din „Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova”, care prevede: *„În ziua precedentă zilei alegerilor și în ziua alegerilor este interzisă agitația electorală. În aceste zile, radiodifuzorii nu au dreptul să difuzeze informații care îi pot determina/influența pe alegători să voteze pentru unii sau pentru alți concurenți electorali ori de a se abține de la vot.”* La 03.06.2018, în cadrul buletinului informativ „Accent INFO” (ora de difuzare: 11:00, în reluare la orele: 14:00, 17:00, 19:00 și 20:00) a fost difuzat un subiect cu titlul *„Chișinăul își alege primarul”*, în cadrul căruia a fost difuzat mesajul de susținere al Tatianeii Țaulean pentru Ion Ceban: *„În mare parte vreau să spun că sunt mândră de soțul meu. Sunt mândră că îl susțin atât de mulți orașeni. Mă bucur că are susținerea unei echipe puternice și profesioniste!”*.

Este de specificat că postul de televiziune „Accent TV”, în perioadele de raport: 10-20 mai 2018 și 23 mai – 03 iunie 2018, nu a comis derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

Prin Decizia CCA nr. 14/85 din 17.05.2018, postul de televiziune „Accent TV” a fost sancționat cu amendă în mărime de 5000 de lei pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) din Codul audiovizualului.

Prin scrisoarea f/nr. din 29 mai 2018, „TELESISTEM TV” S.R.L., fondatoarea postului de televiziune „Accent TV”, a comunicat următoarele:

- *„Examinând ultimul raport de monitorizare a buletinelor de știri ale postului TV „Accent TV” (pentru perioada 10-20.05.2018) suntem nevoiți să vă atragem atenția asupra inexactităților admise de către Direcția de monitorizare în acest raport. Pe baza erorilor admise de Direcție, este neîntemeiată concluzia finală – că concurentul electoral PSRM a primit o oră din timpul de emisie a postului TV, ceea ce este o încălcare a legislației. În primul rând, subiectul de știri din 10.05.2018 („Dodon: Republica Moldova nu trebuie să participe la jocuri geopolitice”), dintr-un discurs mare al Președintelui a fost ruptă o frază precum că „Sunt sigur că în viitorul Parlament PSRM va avea o poziție importantă. Aceasta va crea condiții necesare pentru activitatea mai eficientă a tuturor instituțiilor puterii”. Durata acestei propoziții este una semnificativă (câteva secunde), iar în rest discursul este dedicat cu totul altui subiect. În total, durata acestui subiect de știri constituie 5 minute și doar câteva secunde pot fi apreciate ca „reflectarea pozitivă a PSRM-ului”. În caz contrar, Vă adresăm o întrebare importantă: „Acest subiect de știri a fost în întregime inclus în „timpul de emisie repartizat partidului PSRM”. Dacă da, este o eroare evidentă.*
- *La fel nu este explicit cum din 5 subiecte de știri enumerate în raport cu durata de cel mult 5 minute la un subiect, s-a produs un volum așa de mare a timpului dedicat PSRM*

01 oră 5 minute! (pag. 11 a raportului). În opinia noastră, la subiectul dat, se prezintă o eroare.

- *La fel, în raport se afirmă că în subiectul de știri din 15.05.2018 de „Ziua Internațională a Familiei”), PSRM a fost reflectat într-o conotație pozitivă, din motiv că „în promovarea sărbătorii s-a implicat liderul PSRM și președinte de țară în prezent, Igor Dodon”. Verificând conținutul știrii în cauză, Vă putem asigura că dl Igor Dodon nu a fost anunțat sau numit „liderul PSRM”. Conform legislației Republicii Moldova, șeful statului este obligat să fie apolitic și să nu facă parte dintr-un partid, și dl Igor Dodon corespunde acestor cerințe, iar posturile TV, inclusiv și „Accent TV”, de mult nu îl prezintă ca un lider de partid.*
- *Ținând cont de mai multe laude în adresa Direcției de monitorizare care sunt expuse practic în fiecare ședință a Consiliului, regretăm despre neclaritățile omise și notate în adresa noastră. Sperăm că rezultatele de monitorizare a postului TV „Accent TV” vor fi reexaminat cu obiectivitate. Reieșind din cele expuse, solicităm corectarea calculelor repartizării timpului de emisie între concurenți electorali – partide în perioada monitorizată, ceea ce în mod obligatoriu trebuie să influențeze și concluziile raporturilor privind (ne)respectarea legislației de către postul TV „Accent TV”.*

Prin scrisoarea f/nr. din 06.06.2018, „TELESISTEM TV” S.R.L. a declarat că postul de televiziune „Accent TV” nu a comis derogări de la pct. 38 din „Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova”.

Direcția monitorizare TV a examinat toate obiecțiile înaintate de către „TELESISTEM TV” S.R.L. și vine cu următoarele argumente:

- *Cu privire la subiectul din 10.05.2018, la care face referință „TELESISTEM TV” S.R.L., invocând că PSRM a fost menționat doar în fraza: „Sunt sigur că în viitorul Parlament, PSRM va avea o poziție importantă. Aceasta va crea condiții necesare pentru activitatea mai eficientă a tuturor instituțiilor puterii”, cu o durată de doar câteva secunde, ținem să menționăm că în cadrul acestui subiect, PSRM a fost menționat de mai multe ori, precum și având apariții în imagini, iar conotația reflectării unor secvențe a fost una pozitivă. Astfel, în cadrul subiectului dat reporterul de la postul de televiziune „Accent TV” vine cu informația că la mitingul organizat cu ocazia Zilei Muncii, PSRM a adoptat o rezoluție privind trecerea la forma prezidențială de guvernare, fiind unul dintre principalele puncte ale campaniei electorale pentru viitoarele alegeri parlamentare. În plus, acestei inițiative i s-au alăturat mai mult de 1,5 milioane de moldoveni. În acest context sunt difuzate imagini de la marșul cu ocazia Zilei Internaționale a Muncii – 1 Mai.*
- *Cu referire la volumul de timp de 1 oră 5 minute dedicat PSRM, specificăm: Volumul de timp acordat PSRM – 01 oră 15 min. 16 sec. se datorează subiectelor despre candidatul înaintat la funcția de primar general al mun. Chișinău. Totodată, acest volum de timp se datorează și subiectelor difuzate în context neutru. Astfel, venim să subliniem că în perioada de raport 10-20 mai 2018, postul de televiziune „Accent TV” a difuzat, în total, 53 de materiale în cadrul cărora au fost reflectați candidații electorali, dintre care 44 de subiecte s-au referit la PSRM și candidatul înaintat de către acesta.*
- *Cu referire la obiecția înaintată vizavi că Igor Dodon nu a fost anunțat sau numit „liderul PSRM”, Direcția monitorizare TV a efectuat repetat monitorizarea subiectului, iar rezultatele monitorizării au confirmat cele atestate.*

IV. ITV

Perioada: 10-20 mai 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „ITV”, candidatul PSRM, Ion Ceban, a obținut cea mai mare pondere – de 12% (04 min. 42 sec.), fiind urmat de Maxim Braila – cu 9,9% (03 min. 53 sec.). Constantin Codreanu a fost mediatizat în volum de 9,5% (03 min. 44 sec.), fiind urmat de Alexandra Can – cu 9,3% (03 min. 39 sec.), Andrei Năstase – cu 8,6% (03 min. 22 sec.), Alexandr Roșco – cu 8,3% (03 min. 16 sec.), Alexandru Mîțu – cu 7,8% (03 min. 03 sec.). Cu același volum procentual de 7,7% la sută (03 min. 02 sec.) au fost mediatizați candidații Victor Strătilă și Silvia Radu, fiind urmați de Valeriu Munteanu – cu 7,6 la sută (02 min. 58 sec.), Vasile Costiuc – cu 7,1 la sută (02 min. 47 sec.) și Reghina Apostolova – cu 4,6 la sută (01 min. 49 sec.).

Ion Ceban și Alexandra Can au fost reflectați în context neutru și, în preponderență, în context pozitiv. Candidații electorali: Maxim Braila, Constantin Codreanu, Alexandr Roșco, Alexandru Mîțu, Victor Strătilă și Valeriu Munteanu au fost mediatizați în context atât pozitiv, cât și neutru. Reghina Apostolova a fost nuanțată în context pozitiv, neutru și în context negativ. În context doar neutru au fost prezentați: Andrei Năstase, Silvia Radu și Vasile Costiuc.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a obținut cea mai mare pondere de reflectare – de 17,4% (07 min. 36 sec.), urmat de PUN – cu 10,4% (04 min. 32 sec.) și PPRM – cu 8,9% (03 min. 53 sec.). PNL a avut o prezență procentuală de 8,3 la sută (03 min. 39 sec.), PPPDA – de 7,7 la sută (03 min. 22 sec.) și PCNM – de 7,5 la sută (03 min. 16 sec.). PL a fost mediatizat în volum de 7,4% (03 min. 14 sec.), urmat de PRSM – cu 7% (03 min. 03 sec.). Cu același volum procentual de 6,9 la sută (03 min. 02 sec.) au fost reflectați PVE și ID, urmați de PPDA – cu 6,4 la sută (02 min. 47 sec.) și PȘ – cu 5,4 la sută (02 min. 23 sec.).

PSRM a fost reflectat în context neutru, negativ și, în preponderență, în context pozitiv, iar PNL a fost mediatizat în context neutru și, în preponderență, în context pozitiv. Partidele politice: PUN, PPRM, PCNM, PL, PRSM și PVE au fost nuanțate atât în context pozitiv, cât și neutru. PȘ a fost prezentat în context pozitiv, neutru și în context negativ, iar PPPDA, ID și PPDA au fost reflectați doar în context neutru.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 80%, iar cota femeilor a fost de 20%.

Perioada: 23 mai – 03 iunie 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „ITV”, candidatul PPPDA, Andrei Năstase, a obținut 55,4% (07 min. 50 sec.), iar candidatul PSRM, Ion Ceban, a acumulat 44,6% (06 min. 18 sec.).

Candidatul PPPDA, Andrei Năstase, a fost reflectat în context pozitiv, neutru și negativ, iar candidatul PSRM, Ion Ceban, a fost mediatizat în context atât pozitiv, cât și neutru.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a fost mediatizat în volum de 50,8% (08 min. 25 sec.), iar PPPDA a fost reflectat în volum de 49,2 (08 min. 10 sec.).

PSRM a obținut o conotație atât pozitivă, cât și neutră, iar PPPDA a fost prezentat în context pozitiv, neutru și în context negativ.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 91,4%, iar cota femeilor a fost de 8,6%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „ITV”, în perioada de raport 10-20 mai 2018, a reflectat prin conotație pozitivă, în preponderență, candidații electorali la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Ion Ceban și Alexandra Can, precum și Partidul Socialiștilor din Republica Moldova și Partidul Național Liberal.

Prin urmare, se constată că postul de televiziune „ITV” nu a respectat art. 7 alin. (2): *„Acordând timp de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”* și alin. (3): *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie,*

radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial” din Codul audiovizualului.

Este de specificat că postul de televiziune „ITV”, în perioadele de raport: 10-20 mai 2018 și 23 mai – 03 iunie 2018, nu a comis derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

Pe data de 29 mai 2018, printr-o scrisoare, „Media Pro Group” SRL a comunicat că:

- „Recunoaște că au fost admise derogări de la art. 7 alin. (2) din Codul audiovizualului, exprimate prin reflectarea cu conotație pozitivă a candidaților electorali la funcția de primar general al mun. Chișinău: Ion Ceban și Alexandra Can, precum și Partidul Socialiștilor din Republica Moldova și Partidul Național Liberal.
- Totuși, în contextul celor constatate de fapt: 1) Ion Ceban a fost prototipul a trei știri, două dintre care au fost date în reluare a doua zi (11.05.2018, în reluare la 12.05.2018; 12.05.2018, în reluare la 13.05.2018; 18.05.2018); 2) Alexandra Can, candidata din partea Partidului Național Liberal, a fost reflectată în trei buletine de știri, dintre care o știre a fost dată în reluare a doua zi (12.05.2018, în reluare la 13.05.2018; 18.05.2018).
- O altă atestare constatată este candidatul PSRM, Alexandr Mîțu, a spus că: „Viitorul primar al Chișinăului trebuie să înceapă activitatea cu repararea drumurilor, decongestionarea și modernizarea transportului public...” (18.05.2018). De fapt, Alexandr Mîțu este candidatul din partea Partidului Ruso-Slavean și acest timp nu poate fi atribuit partidului PSRM sau candidatului acestuia, Ion Ceban.
- Prin urmare, suntem de acord cu unele atestări constatate, dar în același timp ținem să menționăm că practic este imposibil de a atribui matematic timp de antenă unui sau altui concurent electoral, întrucât declarațiile unui subiect nu pot fi întrerupte, atât pentru a nu fi scoase din context, cât și pentru a asigura reflectarea echilibrată a tuturor concurenților electorali. Totodată, reținem atenția asupra faptului că, pe parcursul reflectării campaniei electorale, postul „ITV” a dat dovadă de o reflectare neutră cu privire la subiecții electorali”.

La cele invocate de „Media Pro Group” SRL ținem să menționăm următoarele:

- Subiectul din 18.05.2018, la care face referire „Media Pro Group” SRL, că Alexandru Mîțu, candidat din partea Partidului Ruso-Slavean, a fost prezentat în raport în calitate de candidat PSRM, ținem să specificăm că aceasta s-a produs din cauza unei erori tehnice de culegere a textului raportului, nu și a fișei de monitorizare, respectiv acest fapt nu a influențat nici sub o formă calcularea timpului de mediatizare atât pentru PSRM, cât pentru candidatul acestuia, cât și a Partidului Ruso-Slavean din Moldova.

V. NTV Moldova

Perioada: 10-20 mai 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „NTV Moldova”, Ion Ceban a obținut cea mai mare pondere a reflectării – de 45,2% (22 min. 50 sec.), urmat de Valeriu Munteanu – cu 11,3% (05 min. 42 sec.). Candidatul PUN, Constantin Codreanu, a fost prezentat în volum de 11,2% (05 min. 40 sec.), iar Alexandra Can – în proporție de 6,7% (03 min. 23 sec.). Cu același volum procentual de 5,9 la sută (03 min. 00 sec.) s-au evidențiat Silvia Radu și Andrei Năstase. Vasile Costiuc a fost reflectat în volum de 3,5% (01 min. 47 sec.), Maxim Braila – de 2,6% (01 min. 20 sec.), Alexandru Mîțu – de 2,2% (01 min. 06 sec.), iar Alexandr Roșco în volum de 2,1% (01 min. 04 sec.). Reghina Apostolova și Victor Strătilă au obținut aproximativ același volum procentual de 1,9 la sută (57 sec.) și, respectiv, de 1,5 la sută (44 sec.).

Ion Ceban a fost nuanțat în context neutru și, în preponderență, în context pozitiv. Valeriu Munteanu, Constantin Codreanu și Alexandr Roșco au fost mediatizați în context neutru și în

context negativ. Alexandra Can, Silvia Radu și Andrei Năstase au fost reflectați în context pozitiv, neutru și în context negativ. Vasile Costiuc, Maxim Braila și Victor Strătilă au fost prezentați atât în context pozitiv cât și neutru. Alexandru Mîțu a fost mediatizat în context pozitiv, iar Reghina Apostolova a fost reflectată în context negativ.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a acumulat cea mai mare pondere procentuală de 58 la sută (43 min. 00 sec.), urmat de PUN și PL cu 9,2 la sută (06 min. 50 sec.) și, respectiv, 9 la sută (06 min. 41 sec.). PPPDA a fost reflectat în volum de 4,9% (03 min. 36 sec.), PNL – de 4,6% (03 min. 23 sec.), iar ID a fost mediatizat în volum de 4% (03 min. 00 sec.). Aproximativ cu același volum procentual de 2,4 la sută (01 min. 47 sec.) și 2,2% (01 min. 40 sec.) s-au evidențiat PPDA și, respectiv, PȘ. PPRM a obținut 1,8% (01 min. 20 sec.), PRSM – 1,5% (01 min. 06 sec.), PCNM – 1,4% (01 min. 04 sec.), iar PVE a acumulat – 1% (44 sec.).

PSRM a fost mediatizat în context neutru și, în preponderență, în context pozitiv. PUN, PL, PȘ și PCNM au fost reflectați în context neutru și în context negativ. PPPDA, PNL și ID au fost prezentați în context pozitiv, neutru și în context negativ. PPDA, PPRM și PVE au fost reflectați în context atât pozitiv, cât și neutru, iar PRSM a fost mediatizat doar în context pozitiv.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentați ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost cea dominantă – de 84,3%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 15,7%.

Perioada: 23 mai – 03 iunie 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „NTV Moldova”, Ion Ceban a obținut cea mai mare pondere a reflectării – de 60,8% (50 min. 27 sec.), iar Andrei Năstase a acumulat 39,2% (32 min. 33 sec.).

Candidatul PSRM, Ion Ceban, a fost reflectat în context neutru, cât și în context preponderent pozitiv, iar candidatul PPPDA, Andrei Năstase, a fost mediatizat în context pozitiv, neutru și în context negativ.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a obținut cea mai mare pondere de reflectare – de 69,7% (01 oră 17 min. 01 sec.), iar PPPDA a fost mediatizat în volum de 30,3% (33 min. 31 sec.).

Partidele politice: PSRM și PPPDA au fost prezentate în context pozitiv, neutru și negativ.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentați ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 93,2%, iar cota femeilor a fost de 6,8%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „NTV Moldova”, în perioada de raport 10-20 mai 2018, a reflectat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotație pozitivă, în preponderență, candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Ion Ceban, precum și Partidul Socialiștilor din Republica Moldova. De asemenea, în perioada de raport 23 mai – 03 iunie 2018, postul de televiziune „NTV Moldova” a reflectat atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotație preponderent pozitivă candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Ion Ceban. Totodată, a mediatizat, prin volumul acordat în preponderență Partidului Socialiștilor din Republica Moldova.

Prin urmare, se constată că postul de televiziune „NTV Moldova” nu a respectat art. 7 alin. (2): „Acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceleiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare” și alin. (3): „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial” din Codul audiovizualului.

Totodată în perioada de raport 10-20 mai 2018 au fost atestate derogări de la prevederile:

- Art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. La 28.05.2018 a fost difuzat un subiect despre o conferință de presă organizată de către reprezentanții societății civile, care condamnă discursul plin de ură promovat de echipa lui Andrei Năstase. După ce un adept al PPPDA a îndemnat la acțiuni de violență împotriva oponentilor, un grup de juriști le-a solicitat autorităților statului să reacționeze și să contracareze orice instigare la ură din partea concurenților electorali.

Analizând retorica promovată de echipele celor doi candidați pentru funcția de primar al Capitalei, un grup de juriști a constatat că adepții lui Andrei Năstase lansează în spațiul public îndemnuri de natură să provoace sentimente de ură împotriva unor oameni sau chiar comunități. Potrivit liderului Mișcării „Urmașii lui Ștefan”, Dumitru Roibu, unele platforme care îl sprijină pe candidatul PPPDA i-au asociat pe alegătorii lui Ion Ceban cu oile: *„Această pagină vine deschis și spune că cetățenii care l-au votat pe Ion Ceban sunt oi”*. Reporter: Astfel de mesaje lansate de echipa lui Andrei Năstase vin să radicalizeze grupurile sociale și să instige la agresiune, spun experții. Cel mai îngrijorător caz, în opinia lor, a avut loc vinerea trecută, când un membru al echipei candidatului PPPDA a cerut ca oponentii lor să fie uciși (secvență din cadrul evenimentului – Andrei Năstase: *„Acești oameni nu trebuie atacați. Acești oameni...”*, intervine un bărbat: *„Uciși”*). Lipsește poziția lui Andrei Năstase.

La 30.05.2018 a fost difuzat un subiect despre conferința de presă organizată de către reprezentanții societății civile care și-au exprimat nemulțumirea față de faptul că Andrei Năstase evită dezbaterile cu Ion Ceban, lipsindu-i pe alegători de posibilitatea de a-i adresa întrebări. Igor Sîrbu, președintele organizației obștești „Scutul Moldovenesc”: *„Sediul dlui Năstase este într-o clădire, un monument arhitectural extraordinar de frumos, care a fost privatizat ilegal. Cunosc că dl Năstase este un jurist foarte bun, dar nu înțeleg de ce au pus mâna pe acest monument prin fraude și prin ilegalități? Cum putem permite ca Primăria să nimerească în mâinile unui corupt, unui profesionist jurist care continuă schemele începute de către precedentul primar.”* Nicolae Pascaru, președintele Mișcării de Tineret „Voievod”: *„Toată mafia asta politică în frunte cu Leancă, cu Maia Sandu... Aștia care au iscălit furtul miliardului într-o declarație colectivă la Guvern se adună toți împotriva lui Ion Ceban. Noi acum avem trei puteri: două puteri oligarhice și Partidul Socialiștilor. Nu este secret că la spatele lui Năstase este acest clan Țopa, care, împreună cu al doilea clan de la PD, cu Vladimir Plahotniuc, au avut un business comun și un business bancar, care au împărțit banii Moldovei foarte mult timp. Nu mi-i frică să spun că ei de la bani s-au svădit”*. Lipsește poziția părților vizate.

La 01.06.2018 a fost difuzat un subiect despre declarațiile șefului Misiunii de observare a alegerilor Promo-Lex, Pavel Postică, cu privire la încălcarea Codului electoral de către candidatul PPPDA, Andrei Năstase. Astfel, Pavel Postică a menționat că Andrei Năstase a încălcat Codul electoral prin faptul că a folosit cetățeni străini și imaginea unui politician din România pentru a se promova, postând fotografiile pe o rețea de socializare alături de președintele PNL din România, în care acesta își exprimă sprijinul pentru el în turul doi al alegerilor locale noi. O altă abatere comisă de Andrei Năstase este folosirea cetățenilor străini pentru îndemnuri la vot în sprijinul său. Pavel Postică, șeful Misiunii de observare a alegerilor Promo-Lex: *„Am putea să le calificăm drept spoturi video sau imagini video în susținerea aceluiași candidat din partea PPPDA, Andrei Năstase, în care cetățeni străini îndeamnă cetățenii Republicii Moldova să acorde suport și vot de încredere acestui candidat”*. Pavel Postică a mai spus că, oficial, nu se știe dacă există o legătură causală între acele spoturi și distribuirea lor de către Năstase, însă acțiunile candidatului PPPDA trebuie revăzute, întrucât art. 47 alin. (2) din Codul electoral prevede clar interdicția pentru astfel de acțiuni. Poziția lui Andrei Năstase nu a fost solicitată vizavi de acuzațiile aduse.

• Pct. 38 din „Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova”, care prevede: *„În ziua precedentă zilei alegerilor și în ziua alegerilor este interzisă agitația electorală. În aceste zile, radiodifuzorii nu au dreptul să difuzeze informații care îi pot determina/influența pe alegători să voteze pentru unii sau pentru alți concurenți electorali ori de a se abține de la vot”*. Astfel, la 03.06.2018, în cadrul serviciului de programe al postului de televiziune „NTV Moldova” a fost difuzat buletinul informativ „ȘTIRI” (ora de difuzare: 13:42:22; în reluare – ora de difuzare: 16:42:11 și 18:41:59) în cadrul căruia a fost difuzat un subiect cu titlul „Ion Ceban a votat”, în cadrul căruia a fost difuzat mesajul de susținere a Tatiane Ceban pentru Ion Ceban: *„Vreau să spun că sunt mândră de soțul meu, sunt mândră că îl susțin atât de mulți orășeni, mă bucur că are susținerea unei echipe puternice și profesioniste și vreau să vă asigur că are și acasă o echipă mică, dar foarte aprigi susținători”*.

Este de specificat că postul de televiziune „NTV Moldova”, în perioadele de raport: 10-20 mai 2018 și 23 mai – 03 iunie 2018, nu a comis derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

Prin Decizia CCA nr. 14/85 din 17.05.2018, postul de televiziune „NTV Moldova” a fost sancționat cu amendă în mărime de 5000 de lei pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) și alin. 4 lit. c) din Codul audiovizualului.

Prin scrisorile nr. 29/05-2018NTV din 29.05.2018 și nr. 06/06-2018NTV din 06.06.2018, PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, a declarat că depune eforturi considerabile pentru a reflecta toate evenimentele campaniei electorale la alegerile locale noi din 20 mai 2018 organizate de concurenții electorali cu respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității.

VI. TVC 21

Perioada: 10-20 mai 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „TVC 21”, Andrei Năstase a beneficiat de un volum procentual în proporție de 35,3% (07 min. 25 sec.), urmat de Valeriu Munteanu și Ion Ceban – cu 19,2% (04 min. 02 sec.) și, respectiv, 17,4% (03 min. 39 sec.). Constantin Codreanu a fost reflectat în proporție de 14,8% (03 min. 07 sec.), Reghina Apostolova – de 9,2% (01 min. 56 sec.), iar Silvia Radu a fost mediatizată în volum de 3,6% (46 sec.). Vasile Costiuc și Alexandr Roșco au obținut mai puțin de 1%.

Andrei Năstase și Ion Ceban au fost reflectați în context pozitiv, neutru și în context negativ. Valeriu Munteanu a fost nuanțat în context pozitiv și neutru, iar Reghina Apostolova a fost prezentată în context neutru și în context negativ. În context doar neutru au fost reflectați: Constantin Codreanu, Silvia Radu, Vasile Costiuc și Alexandr Roșco.

Din volumul de timp acordat partidelor politice, PPPDA a obținut o prezență de 28,2% (07 min. 28 sec.), urmat de PUN – cu 20,2% (05 min. 20 sec.). PL și PSRM au acumulat aproximativ același volum procentual de 18,7 la sută (04 min. 57 sec.) și, respectiv, 18 la sută (04 min. 46 sec.). PȘ a fost mediatizat în volum de 11,6% (03 min. 04 sec.), ID – de 2,9% (46 sec.), iar PCNM și PPDA au fost reflectați cu același volum procentual de 0,2 la sută (03 sec.) fiecare.

PPPDA, PL, PSRM și PȘ au fost reflectați în context pozitiv, neutru și în context negativ. PUN, ID, PPDA și PCNM au fost mediatizați doar în context neutru.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 86,2%, iar cota femeilor – de 13,8%.

Perioada: 23 mai – 03 iunie 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „TVC 21”, cel mai mediatizat candidat electoral a fost Ion Ceban – cu 63,9% (09 min. 29 sec.), urmat de Andrei Năstase – cu 36,1% (05 min. 21 sec.).

Ion Ceban a fost reflectat în context neutru, cât și în context preponderent pozitiv, iar Andrei Năstase a fost mediatizat în context pozitiv, neutru și în context negativ.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a obținut cea mai mare pondere de reflectare – de 64,3% (09 min. 38 sec.), iar PPPDA a fost mediatizat în volum de 35,7% (05 min. 21 sec.).

PSRM a fost nuanțat în context neutru, negativ, cât și în context, în preponderență, pozitiv, iar PPPDA a fost prezentat în context pozitiv, neutru și în context negativ.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiilor politice, cota bărbaților a fost de 100%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „TVC 21”, în perioada de raport 10-20 mai 2018, a comis derogări de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Astfel, la 15.05.2018 a fost difuzat un subiect despre liderul Partidului Politic „Partidul Unității Naționale”, Anatol Șalaru, care a declarat, în cadrul unei conferințe de presă, că pentru promovarea candidatului PSRM, Ion Ceban, au fost utilizate fonduri nedeclarate. Liderul PUN mai susține că PSRM ar fi indicat sume prea mici, aproximativ 160 de mii de lei pentru panourile electorale ale candidaților săi de la Chișinău și Bălți, însă suma reală ar fi de câteva ori mai mare. În acest context, Anatol Șalaru solicită excluderea lui Ion Ceban din cursa electorală.

De asemenea, în perioada de raport 23 mai – 03 iunie 2018, postul de televiziune „TVC 21” a reflectat prin conotație preponderent pozitivă candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Ion Ceban, precum și Partidul Socialiștilor din Republica Moldova.

Prin urmare, se constată că postul de televiziune „TVC 21” nu a respectat art. 7 alin. (2): *„Acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”* și alin. (3): *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”* din Codul audiovizualului.

Totodată, în perioada de raport 23 mai – 03 iunie 2018, au fost atestate derogări de la prevederile:

- Pct. 38 din „Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova”, care prevede: *„În ziua precedentă zilei alegerilor și în ziua alegerilor este interzisă agitația electorală. În aceste zile, radiodifuzorii nu au dreptul să difuzeze informații care îi pot determina/influența pe alegători să voteze pentru unii sau pentru alți concurenți electorali ori de a se abține de la vot.”* La 02.06.2018 (orele de difuzare: 06:50:02, 22:25:33) și 03.06.2018 (ora de difuzare: 05:20:01) a fost difuzată în reluare emisiunea „Important” din 31.05.2018. Moderatorul emisiunii, Gheorghe Gonța, cu invitata Stella Jantuan, ex-deputat PDM în Parlamentul Republicii Moldova, au pus în discuție candidaturile înaintate de PSRM și PPPDA, Ion Ceban, precum și Andrei Năstase:

- Gheorghe Gonța: *„Năstase și Maia Sandu sunt un altfel de soi de politicieni decât cei care conduc acum?”*.
- Stella Jantuan: *„Să spunem că Andrei Năstase este politician nou, după cum se obișnuiește la noi, că avem nevoie de noi fețe politice, iată ca Andrei Năstase este o față nouă politică”*.

- *Gheorghe Gonța: „Ei sunt ambii locomotive pentru victoria dreptei la alegerile parlamentare, sau asta depinde de rezultatul alegerilor de duminică”.*
- *Stella Jantuan: „Nu putem spune cine din ei va fi locomotiva politică pentru alegerile din 2018 pentru că totul depinde de strategiile pe care le vor adopta. Dacă la alegerile prezidențiale Maia Sandu se considera locomotivă, acum vedem că Andrei Năstase a reușit să ridice ratingul său politic, pentru că în toate sondajele Andrei Năstase căzuse în cifre, iar acum vedem că a reușit să-și mărească ratingul și eu cred că indiferent de care va fi rezultatul de duminică, dacă va reuși să capitalizeze cifra pe care o va obține are toate șansele să fie locomotiva politică din alegerile din 2018”.*
- *Gheorghe Gonța: „Toată lumea știe că PD era sigur că Silvia Radu intră în turul II. Și în final Silvia Radu e pe locul III, cu 17%, deși toți îl vedeau pe Năstase, chiar și sondajele în care toată lumea are încredere, îl arăta pe Năstase pe locul III, fără șanse de locul II”.*
- *Stella Jantuan: „Cred că asta a fost o surpriză și pentru dl Năstase, pentru că aceste sondaje influențează psihologic asupra persoanei, mai ales înaintea alegerilor”.*
- *Gheorghe Gonța: „Andrei Năstase câștigă duminică?”.*
- *Stella Jantuan: „Pentru mine în această bătălie politică nu contează dacă va câștiga Andrei Năstase în turul II sau nu va câștiga. Pentru că el deja a câștigat. PD a promis că dacă el va deveni candidatul unic, atunci îl vor susține, acum vedem că Andrei Năstase a devenit candidatul unic al dreptei și PD și-a retras promisiunea. Să spunem că PD i-a oferit totuși suportul său prin partidele afiliate PD, cum este partidul lui Leancă, PUN, PL, iar socialiștii folosesc acest suport în sensul că pe Andrei Năstase îl susțin toți hoții de la guvernare”.*
- *Gheorghe Gonța: „Da de ce să nu-l alegem pe Ion Ceban. Din ei doi, care este, după opinia dumneavoastră, mai priceput în treburile Chișinăului?”.*
- *Stella Jantuan: „Îmi este greu să mă expun. Andrei Năstase niciodată nu a lucrat în această structură, vine din altă sferă. Ion Ceban a avut această posibilitate să înțeleagă cum funcționează această mașinărie a primăriei, să pătrundă în esența mai multor probleme a primăriei, doar în acest mandat. Pentru că atunci când a fost în cadrul PCRm nu cred că era așa mare cunoscător a unor asemenea afinități. Dar acum el înțelege, și asta este normal ca să înțeleagă, unde se află și unde a activat. El s-a pregătit foarte bine și s-a activat în această campanie anume să-l bată pe oponentul său cu diferite noțiuni care țin de urbanistică, de dezvoltarea urbană, de niște chestii care sunt legate de construcții, mai mult din zona noțiunilor. La noi reacționează mulți care nu cunosc esența cuvintelor, dar înțeleg că este un termen foarte inteligent. Încearcă prin această strategie să-l minimalizeze sau chiar să-l ridiculizeze pe Andrei Năstase, precum că el nu înțelege unde vine, în primărie. Dar vedem că votul cetățenilor de dreapta în Chișinău nu a fost unul geopolitic, el a fost mai mult politic, pentru că cei care l-au votat pe Andrei Năstase au votat anti putere. Toate aceste „fișchi” care le găsea Ion Ceban nu a acționat asupra acestui electorat. El pare a fi mai pregătit pentru votanții săi, dar asta nu contează pentru votanții lui Andrei Năstase, asta nu contează pentru acei 65% din indeciși, dacă asta contau pentru ei ar fi venit și și-ar fi dat votul pentru Ion Ceban.*
- *Gheorghe Gonța: „Pentru Vladimir Plahotniuc contează cine va câștiga aceste alegeri”.*
- *Stella Jantuan: „Eu cred că acum contează. În altă formulă, dacă în turul II ar ieși Silvia Radu și Ion Ceban poate nu ar conta. Dar acum pentru PD contează cine va câștiga aceste alegeri în Chișinău. Eu cred că PD mai crede că el poate să se regroupeze, și el poate să revină în forță cu ceva foarte ingenios pentru a-l desființa pe Andrei Năstase, mai ales din perspectiva alegerilor din toamnă”.*
- *Gheorghe Gonța: „O problemă mare a lui Ion Ceban în această campanie este că este acuzat că ar fi adjunct al domnului Dodon, și începe binomul Dodon-Plahotniuc”.*
- *Stella Jantuan: „Ion Ceban niciodată nu mi s-a părut omul lui Dodon. Ion Ceban niciodată nu a fost omul lui Dodon. Niciodată nu fost în preajma lui Dodon când acesta*

era ministru al Economiei, chiar și atunci când erau în PCRM, Ion Ceban a fost omul lui Mark Tkaciuk și nicidecum a lui Igor Dodon. Cel mai mare șoc a fost atunci când Ion Ceban, cel mai mare vociferator al ideilor comunistilor în piață și acum vedem că pe neprins de veste Ion Ceban devine în legislatura din 2014 omul lui Dodon, el care niciodată nu a fost în anturajul său. Printr-un miracol s-a trezit din somnul ideologic liturgic marxist-leninist și a decis că totuși, prin viziunile sale, el este mai mult socialist decât comunist. Și atunci a trecut în echipa lui Dodon. Pentru Dodon, Ion Ceban nu este o persoană apropiată din anturajul său, este o persoană mai degrabă impusă și Ion Ceban în cazul în care devine primar al orașului Chișinău, el poate să devină un pol de atracție pentru unele grupări din cadrul PSRM, poate să fie un inițiator al distrugerii acestui partid pe interior și care poate fi folosit foarte abil de către liderul PD, așa cum l-au folosit pe Șalaru, Iurie Leancă, Godea, Tănase etc. Așa poate fi folosit și Ion Ceban ca începutul distrugerii pe interior a PSRM, folosind această funcție de primar, mai ales că Ion Ceban mai mult are alură europeană decât pro rusă, el nu este deloc credibil ca un pro rus veritabil și cred că se va simți în apele sale când va putea să fie pro european. Pentru că în cadrul PCRM, el era în acea aripă care a inițiat această integrare europeană și PCRM este și un partid pro european. Eu cred că asta este o formulă convenabilă pentru PD la eventualele alegeri din toamnă, pentru că de ce să-l păstreze ca partener pe Dodon sau PSRM? De ce să-l păstreze, atunci când PD poate singur să-și ia ceea ce trebuie să-și ia, mai ales că situația acum devine foarte ambiguă”.

- *Gheorghe Gonța: „Ideile domnului Dodon ce țin de dorința ascunsă ca Ion Ceban să piardă, coincid cu ideile Maiei Sandu ca Năstase să piardă? Ca să nu devină Năstase locomotiva”.*
- *Stella Jantuan: „Relația Dodon – Ion Ceban și relația Maia Sandu – Năstase sunt cu totul diferite. Eu cred că în relația Maia Sandu – Năstase ca parteneri politici mai mult prevalează încrederea politică decât ideile de moment și personale. Dodon și Ion Ceban sunt persoane foarte ambițioase și foarte geloase pe posibilitatea unuia să cedeze puterea în fața altuia sau să piardă puterea în fața altuia”.*

Este de specificat că postul de televiziune „TVC 21”, în perioadele de raport: 10-20 mai 2018 și 23 mai – 03 iunie 2018, nu a comis derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

VII. Exclusiv TV

Perioada: 10-20 mai 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Exclusiv TV”, candidatul PSRM, Ion Ceban, a avut parte de o reflectare în proporție de 50,5% (05 min. 05 sec.), urmat de Valeriu Munteanu – cu 18,2% (01 min. 50 sec.). Silvia Radu a fost reflectată în volum de 16,4% (01 min. 39 sec.), iar Andrei Năstase a fost mediatizat în volum de 14,9% (01 min. 30 sec.).

Candidatul PSRM, Ion Ceban, a fost nuanțat atât în context neutru, cât și în context, în preponderență, pozitiv. Valeriu Munteanu, Silvia Radu și Andrei Năstase au fost reflectați în context neutru și negativ.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a beneficiat de un volum procentual de 79,4 la sută (19 min. 25 sec.), urmat de PL – cu 7,5 la sută (01 min. 50 sec.). ID a obținut 6,7% (01 min. 39 sec.), iar PPPDA a acumulat 6,4% (01 min. 34 sec.).

PSRM a fost reflectat în context pozitiv și neutru, iar PL, ID și PPPDA au fost prezentați în context neutru și negativ.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost cea dominantă – de 77,8%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 22,2%.

Perioada: 23 mai – 03 iunie 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Exclusiv TV”, cel mai mediatizat candidat electoral a fost Ion Ceban – 61,6% (44 min. 06 sec.), urmat de Andrei Năstase – cu 38,4% (27 min. 30 sec.).

Ion Ceban a obținut o conotație neutră, negativă și o conotație, în preponderență, pozitivă, iar Andrei Năstase a fost reflectat în context pozitiv, neutru și în context, în preponderență, negativ.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PSRM a fost cel mai reflectat partid politic – cu 66,7% (58 min. 33 sec.), urmat de PPPDA – cu 33,3% (29 min. 11 sec.).

PPPDA a fost reflectat în context pozitiv, neutru și negativ, iar PSRM a fost mediatizat în context neutru, negativ și, în preponderență, pozitiv.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost – de 97,2%, iar cota femeilor a fost – de 2,8%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „Exclusiv TV”, în perioada de raport 10-20 mai 2018, a reflectat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotație pozitivă, în preponderență, candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Ion Ceban. Partidul Socialiștilor din Republica Moldova a fost mediatizat, în preponderență, prin volumul de timp acordat acestuia. De asemenea, în perioada de raport 20 mai – 03 iunie 2018, postul de televiziune „Exclusiv TV” a reflectat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotație pozitivă, în preponderență, candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Ion Ceban, precum și Partidul Socialiștilor din Republica Moldova. Candidatul PPPDA, Andrei Năstase, a fost mediatizat, în preponderență, în context negativ.

Prin urmare, se constată că postul de televiziune „Exclusiv TV” nu a respectat art. 7 alin. (2): *„Acordând timp de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”* și alin. (3): *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”* din Codul audiovizualului.

Totodată în perioada de raport 23 mai – 03 iunie 2018 au fost atestate:

- Derogări de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. La 28.05.2018 a fost difuzat un subiect despre o conferință de presă organizată de către reprezentanții societății civile, care condamnă discursul plin de ură promovat de echipa lui Andrei Năstase. După ce un adept al PPPDA a îndemnat la acțiuni de violență împotriva oponentilor, un grup de juriști le-a solicitat autorităților statului să reacționeze și să contracareze orice instigare la ură din partea concurenților electorali. Analizând retorica promovată de echipele celor doi candidați pentru funcția de primar al Capitalei, un grup de juriști a constatat că adepții lui Andrei Năstase lansează în spațiul public îndemnuri de natură să provoace sentimente de ură împotriva unor oameni sau chiar comunități. Potrivit liderului Mișcării „Urmașii lui Ștefan”, Dumitru Roibu, unele platforme care îl sprijină pe candidatul PPPDA i-au asociat pe alegătorii lui Ion Ceban cu oile: *„Această pagină vine deschis și spune că cetățenii care l-au votat pe Ion Ceban sunt oi”*. Reporter: *„Astfel de mesaje lansate de echipa lui Andrei Năstase vin să radicalizeze grupurile sociale și să instige la agresiune, spun experții. Cel mai îngrijorător caz, în opinia lor, a avut loc vinerea trecută, când un membru al echipei candidatului PPPDA a cerut ca oponentii lor să fie uciși (secvență din cadrul evenimentului – Andrei Năstase: „Acești oameni nu trebuie atacați. Acești oameni...”, intervine un bărbat: „Uciși”)*. Lipsește poziția lui Andrei Năstase.

La 30.05.2018 a fost difuzat un subiect despre conferința de presă organizată de către reprezentanții societății civile, care și-au exprimat nemulțumirea față de faptul că Andrei Năstase evită dezbaterile cu Ion Ceban, lipsindu-i pe alegători de posibilitatea de a-i adresa întrebări. Igor Sârbu, președintele organizației obștești „Scutul Moldovenesc”: *„Sediul dlui Năstase este într-o clădire, un monument arhitectural extraordinar de frumos, care a fost privatizat ilegal. Cunosced că dl Năstase este un jurist foarte bun, dar nu înțeleg de ce au pus mâna pe acest monument prin fraude și prin ilegalități? Cum putem permite ca Primăria să nimerească în mâinile unui corupt, unui profesionist jurist care continuă schemele începute de către precedentul primar”*. Nicolae Pascaru, președintele Mișcării de Tineret „Voievod”: *„Toată mafia asta politică în frunte cu Leancă, cu Maia Sandu... Aștia care au iscălit furtul miliardului într-o declarație colectivă la Guvern, se adună toți împotriva lui Ion Ceban. Noi acum avem trei puteri: două puteri oligarhice și Partidul Socialiștilor. Nu este secret că la spatele lui Năstase este acest clan Țopa, care, împreună cu al doilea clan de la PD, cu Vladimir Plahotniuc, au avut un business comun și un business bancar, care au împărțit banii Moldovei foarte mult timp. Nu mi-i frică să spun că ei de la bani s-au svădit”*. Lipsește poziția părților vizate.

La 01.06.2018 a fost difuzat un subiect despre declarațiile șefului Misiunii de observare a alegerilor Promo-Lex, Pavel Postică, cu privire la încălcarea Codului electoral de către candidatul PPPDA, Andrei Năstase. Astfel, Pavel Postică a menționat că Andrei Năstase, a încălcat codul electoral prin faptul că a folosit cetățeni străini și imaginea unui politician din România pentru a se promova, postând fotografiile pe o rețea de socializare alături de președintele PNL din România, în care acesta își exprimă sprijinul pentru el în turul doi al alegerilor locale noi. O altă abatere comisă de Andrei Năstase este folosirea cetățenilor străini pentru îndemnuri la vot în sprijinul său. Pavel Postică, șeful Misiunii de observare a alegerilor Promo-Lex: *„Am putea să le calificăm drept spoturi video sau imagini video în susținerea aceluiași candidat din partea PPPDA, Andrei Năstase, în care cetățeni străini îndeamnă cetățenii Republicii Moldova să acorde suport și vot de încredere acestui candidat”*. Pavel Postică a mai spus că, oficial, nu se știe dacă există o legătură causală între acele spoturi și distribuția lor de către Năstase, însă acțiunile candidatului PPPDA trebuie revăzute, întrucât, art. 47 alin. (2) din Codul electoral prevede clar interdicția pentru astfel de acțiuni. Poziția lui Andrei Năstase nu a fost solicitată vizavi de acuzațiile aduse.

Este de specificat că postul de televiziune „Exclusiv TV”, în perioadele de raport: 10-20 mai 2018 și 23 mai – 03 iunie 2018, nu a comis derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

Prin Decizia CCA nr. 14/85 din 17.05.2018, postul de televiziune „Exclusiv TV” a fost sancționat cu amendă în mărime de 5000 de lei pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) din Codul audiovizualului.

Prin scrisorile nr. 29/05-2018EXTV din 29.05.2018 și nr. 06/06-2018EXTV din 06.06.2018, PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Exclusiv TV”, a declarat că depune eforturi considerabile pentru a reflecta toate evenimentele campaniei electorale la alegerile locale noi din 20 mai 2018 organizate de concurenții electorali cu respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității.

VIII. Jurnal TV

Perioada: 10-20 mai 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Jurnal TV”, candidatul PPPDA, Andrei Năstase, a obținut cea mai mare pondere – 40,6% (20 min. 37 sec.), fiind urmat de Silvia Radu – cu 25,6% (13 min. 00 sec.). Ion Ceban a fost mediatizat on volum de 19,2% (09 min. 45 sec.), fiind urmat de Constantin Codreanu – cu 5,6% (02 min. 51 sec.) și Valeriu Munteanu – cu 4,4% (02 min. 15

sec.). Candidatul PȘ, Reghina Apostolova, a beneficiat de o reflectare de 2,6% (01 min. 18 sec.), urmatr de Maxim Braila – cu 1,3% (41 sec.) și Alexandr Roșco – cu 0,6% (18 sec.).

Andrei Năstase, Silvia Radu, Ion Ceban și Reghina Apostolova au fost prezentați în context pozitiv, neutru și în context negativ. Constantin Codreanu, Valeriu Munteanu și Maxim Braila au fost reflectați atât în context pozitiv, cât și neutru, iar Alexandr Roșco a fost mediatizat doar în context neutru.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PPPDA a obținut cea mai mare pondere de reflectare – de 31,7% (22 min. 07 sec.), urmat de PSRM – cu 21,8% (15 min. 12 sec.) și PL – cu 19,9% (13 min. 51 sec.). ID a avut o prezență procentuală de 18,7 la sută (13 min. 00 sec.), PUN – de 4,3 la sută (03 min. 01 sec.), PȘ – de 2,2 la sută (01 min. 32 sec.), PPRM – de 1 la sută (41 sec.) și PCNM – de 0,4 la sută (18 sec.).

PPPDA, PSRM, PL și ID au fost reflectați în context pozitiv, neutru și negativ. PUN și PPRM au fost mediatizați în context atât pozitiv, cât și neutru. În conotație doar neutră au fost prezentat PCNM, iar PȘ a obținut un context neutru și negativ.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota femeilor a fost de 66,5%, iar cota bărbaților a fost de 33,5%.

Perioada: 23 mai – 03 iunie 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Jurnal TV”, candidatul PPPDA, Andrei Năstase, a fost reflectat în volum de 61,6% (39 min. 20 sec.), iar candidatul, PSRM, Ion Ceban, a fost mediatizat în volum de 38,4% (24 min. 31 sec.).

Candidații electorali: Andrei Năstase și Ion Ceban au fost reflectați în context pozitiv, neutru și negativ.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PPPDA a fost reflectată în volum de 52,1% (44 min. 40 sec.), iar PSRM a fost mediatizat în volum de 47,9% (41 min. 01 sec.).

PPPDA și PSRM au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 99,7%, iar cota femeilor a fost de 0,3%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „Jurnal TV”, în perioada de raport 10-20 mai 2018, a reflectat prin volumul de timp acordat, în preponderență, candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Andrei Năstase, precum și PPPDA. De asemenea, în perioada de raport 23 mai – 03 iunie 2018, postul de televiziune „Jurnal TV” a reflectat prin volumul de timp acordat, în preponderență, candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Andrei Năstase.

Prin urmare, se constată că postul de televiziune „Jurnal TV” nu a respectat art. 7 alin. (2): *„Acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”* și alin. (3): *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”* din Codul audiovizualului.

Totodată au fost atestate:

- Derogări de la pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017, care prevede: *Radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, începând cu 01 septembrie 2017, vor transmite zilnic câte un buletin de știri, între orele 17.00 și 23.00, în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron pentru persoanele cu deficiențe de auz și prin semnal sonor pentru persoanele cu deficiențe de vedere.* Astfel, în perioada de raport 10-20 mai 2018, postul de televiziune „Jurnal TV” a difuzat, la 12.05.2018, buletinul informativ „Jurnalul săptămânii” (ora de difuzare 19:00, în reluare la 13.05.2018 – ora 18:00) fără titrare sincron sau interpretare în limbaj mimico-gestual.

- Derogări de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Astfel, la 18.05.2018 a fost difuzat subiectul despre raportul prezentat de Promo-Lex. Conform datelor prezentate de Pavel Postică, director de program Promo-Lex, la înregistrarea a doi concurenți electorali nu s-a ținut cont că donațiile făcute în favoarea lor au depășit limita legală: *„Pe de o parte, Partidul Socialiștilor din Republica Moldova, pe de alta, Partidul Liberal au făcut donații mai mari de 100 de salarii medii pe economie, adică mai mult decât 615 mii de lei din contul partidului în contul fondului electoral. Și ținem să atragem atenția că ele, în virtutea art.1 din Legea cu privire la partidele politice, sunt persoane juridice, și nu există nicio normă care să menționeze sau să ofere dreptul partidelor politice în calitate de persoane juridice să doneze mai mult decât 100 de salarii medii pe economie”*. În cadrul subiectului se mai notează că observatorii au raportat 15 cazuri, printre care 3 întâlniri cu alegătorii organizate în incinta instituțiilor de învățământ în timpul orelor de muncă – două PSRM și unul Silvia Radu; 4 întâlniri cu alegătorii în incinta întreprinderilor de stat în timpul orelor de muncă – două PSRM, unu Silvia Radu și unu PUN; 8 întâlniri în incinta instituțiilor medicale în timpul orelor de muncă – patru PSRM, două PUN, un caz PL și unul PȘ; „Promo-Lex” a mai constatat, în ultimele două săptămâni, o creștere semnificativă a numărului de cazuri de oferire a cadourilor electorale – cele mai multe au fost oferite de PȘ, Silvia Radu și PSRM. Lipsește poziția celor vizați în subiect.

La 24.05.2018 a fost difuzat un subiect despre Cererea de urgentare a examinării sesizării, depusă în urmă cu patru luni la Consiliul Concurenței de patru posturi de televiziune, inclusiv Jurnal TV. În document s-a denunțat înțelegerea de cartel dintre două instituții, care au împărțit piața de publicitate – Casa Media și Exclusiv, controlate de către șeful PD, Vladimir Plahotniuc și, respectiv, Igor Dodon și deputatul PSRM, Corneliu Furculiță. Petiționarii cer insistent ca cei implicați în acest aranjament ilegal să fie taxați conform legii. În opinia directorului „Jurnal TV”, Val Butnaru, înțelegerile de cartel constituie o crimă gravă oriunde în lume: *„Înțelegerile care au loc între o casă de vânzări care aparține lui Plahotniuc și alta prin interpus, prin deputat Furculiță, îi aparține lui Dodon. În felul acesta, ei torpilează și vor să ruineze celelalte televiziuni care nu depind de aceste două personaje”*. Val Butnaru conchide că înțelegerile de cartel există nu doar pe piața publicitară. Ele există și în politica moldovenească. Șefa Consiliului Concurenței, Viorica Cărare, nu a fost de găsit la telefon pentru o reacție. Menționăm că sesizarea a fost semnată de către posturile Jurnal TV, TV 8, Pro TV și RTR Moldova. Totodată, prin plângere mai extinsă, postul de televiziune „Jurnal TV” a deconspirat faptul că beneficiarii finali ai acestor înțelegeri de cartel sunt oligarhul Vladimir Plahotniuc, Igor Dodon și Corneliu Furculiță, prin care petiționarii cer Consiliului Concurenței lichidarea înțelegerii, sancționarea vinovaților și liberalizarea pieței publicitare. Tot atunci a fost solicitată și intervenția partenerilor de dezvoltare străini, pentru a pune presiune pe autorități la stoparea abuzurilor reclamate. Lipsește poziția părților vizate.

- Pct. 38 din „Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova”, care prevede: *„În ziua precedentă zilei alegerilor și în ziua alegerilor este interzisă agitația electorală. În aceste zile, radiodifuzorii nu au dreptul să difuzeze informații care îi pot determina/influența pe alegători să voteze pentru unii sau pentru alți concurenți electorali ori de a se abține de la vot”*. Pe data de 3 iunie 2018, în cadrul buletinelor de știri au fost difuzate subiecte cu context electoral. Astfel:

În cadrul buletinului informativ „Jurnalul orei 12” a fost prezentat subiectul *„Năstase, vot pentru un viitor mai bun”*. În subiect, liderul PPPDA, Andrei Năstase, este prezentat la secția de votare, declarând următoarele: *„...Am votat pentru valorile mele, care sunt sigur că sunt împărtășite de foarte multă lume. Am votat pentru adevăr, am votat pentru demnitate. Am votat*

pentru respect de oameni, pentru responsabilitate... Eu am o mare încredere în oameni, în chișinăuieni, și sunt sigur că astăzi își vor alege un primar demn, un primar curajos... ”.

În cadrul aceluiași buletin se menționează că și candidatul socialiștilor Ion Ceban s-a prezentat la secția de votare. Reporterul (Voice over) menționează că „Ceban a spus că va continua proiectele inițiate de fostul primar, Dorin Chirtoacă”. Ion Ceban: „Sunt unele proiecte bune, cu siguranță le vom continua, proiecte care sunt în derulare la momentul de față cu BERD-ul și BI-ul restul le vom face noi, sunt multe inițiative pe care le vom realiza neapărat”.

Tot aici, în direct prezentatorul ia legătura cu un membru activ al diasporei moldovenești, Dumitru Vicol: „...Din păcate, noi am fost dezamăgiți de mai multe ori de vectorul european, însă, pe acest fundal, au fost implicați doi, trei noi lideri – domnul Năstase, doamna Sandu, care s-au poziționat pe poziția asta anticorupție. Chiar dacă suntem dezamăgiți în continuare, noi le mai dăm o șansă acestor persoane, și, în al doilea rând, aceste persoane au fost active în lupta anticorupție și mă face să înțeleg că ar trebui să dau votul acestui bloc dintre partide creat... Nu cred că mulți din tineri vor fi fericiți având niște socialiști la primărie, de aceea rămâne după mine că, cât de dezamăgiți suntem, oricum rămâne singura metodă de guvernare din partea cetățenilor, votul, și noi trebuie să exercităm dreptul ăsta”.

În cadrul buletinelor informative „Jurnalul orei 13” și „Jurnalul orei 14” a fost prezentat subiectul „Năstase, vot pentru un viitor mai bun”. Liderul PPPDA, Andrei Năstase, s-a prezentat la secția de votare și, fiind întrebat pentru ce a votat, acesta a răspuns: „...Am votat pentru valorile mele, care sunt sigur că sunt împărtășite de foarte multă lume. Am votat pentru adevăr, am votat pentru demnitate. Am votat pentru respect de oameni, pentru responsabilitate... Eu am o mare încredere în oameni, în chișinăuieni, și sunt sigur că astăzi își vor alege un primar demn, un primar curajos...”. Tot aici reporterul menționează: „Andrei Năstase s-a născut în satul Măndrești, raionul Telenesti. Avocat de profesie, el a demascat mai multe scheme de corupție în cazuri răsunătoare de interes public. În 2015 a participat la înființarea platformei civice „Demnitate și Adevăr” și este unul din liderii mișcării protestatate din RM. În același an a fost ales președinte al Biroului Executiv al grupului de inițiativă constituit în vederea organizării referendumului republican de modificare a Constituției sub aspectul alegerii și demiterii directe a președintelui de către popor, limitarea imunității parlamentare și reducerea numărului de deputați de la 101 la 71. În decembrie 2015 a fost ales președinte al formațiunii politice Platforma „Demnitate și Adevăr”, ideea fondării unui partid fiind votată de către oamenii care au participat la proteste. A. Năstase este căsătorit și are 3 copii”. În același reportaj sunt prezentate și date biografice ale candidatului PSRM, Ion Ceban.

Suplimentar în cadrul buletinului informativ „Jurnalul orei 14” este prezentat Vasile Năstase, în direct, prin legătură telefonică: „...Acest oraș are nevoie de un om care să facă politici, nu politică, dar politici. Ceea ce a zis astăzi Ivan Ceban este totalmente greșit, că un primar nu trebuie să facă politici, păi, tocmai trebuie să facă politici, astfel încât să scoată din mizerie orașul. Prin politici publice, prin politici financiare, prin politici administrative, prin politici sociale, păi, asta se întâmplă în toată lumea și ceea ce a spus astăzi Ivan Ceban este pur și simplu o ineptie, și această ineptie văd că o turuie și Dodon, și Greceanăi. Am urmărit acum la NTV un material despre alegeri, unde din 14-15 min. și jumătate au fost despre pro socialiștii și doar 20 secunde au arătat cum a votat contracandidatul lui I. Ceban, Andrei Năstase. Au arătat cum a mers pe la biserică, cum a mai mers nu știu pe unde... deci este foarte evident și clar că guvernarea lucrează pentru ei... Dacă primăria va rămâne pe cursul ei european, în toamnă avem mari speranțe pentru a câștiga alegerile parlamentare și să direcționăm RM spre integrarea europeană și spre valorile civilizației continentale”.

La ora 14:16, în cadrul „Breaking news” cu Dumitru Mișin, unul din invitații în platoul de filmare, Lilian Carp, deputat în Parlamentul R. Moldova, menționează: „...Prezența oricum va dicta, deci o prezență la vot cât mai ridicată dă o șansă mai mare candidatului de dreapta și este important ca lumea să iasă la vot și asta este foarte clar, dar ceea ce vreau să vă spun, și electoratul de stânga este foarte dezamăgit în candidatul pe care l-au înaintat și în acțiunile pe care le întreprinde PSRM”. Tot aici, sunt prezentate secvențe video din cadrul buletinelor

informative cu Andrei Năstase, care, împreună cu familia sa, a participat la vot. În cadru a evoluat Andrei Năstase: „...Am votat pentru valorile mele, care sunt sigur că sunt împărtășite de foarte multă lume. Am votat pentru adevăr, am votat pentru demnitate. Am votat pentru respect de oameni, pentru responsabilitate... Eu am o mare încredere în oameni, în chișinăuieni, și sunt sigur că astăzi își vor alege un primar demn, un primar curajos...”. Reporterul menționează: „Andrei Năstase s-a născut în satul Mândrești, raionul Telenești. Avocat de profesie, el a demascat mai multe scheme de corupție în cazuri răsunătoare de interes public. În 2015 a participat la înființarea platformei civice „Demnitate și Adevăr” și este unul din liderii mișcării protestatate din RM. În același an a fost ales președinte al Biroului Executiv al grupului de inițiativă constituit în vederea organizării referendumului republican de modificare a Constituției sub aspectul alegerii și demiterii directe a președintelui de către popor, limitarea imunității parlamentare și reducerea numărului de deputați de la 101 la 71. În decembrie 2015 a fost ales președinte al formațiunii politice Platforma „Demnitate și Adevăr”, ideea fondării unui partid fiind votată de către oamenii care au participat la proteste. A. Năstase este căsătorit și are 3 copii”.

Suplimentar în cadrul buletinului informativ „Jurnalul orei 19” a fost prezentat subiectul „Năstase, vot pentru un viitor mai bun”. Liderul PPPDA, Andrei Năstase, prezentat la secția de votare, a declarat: „...Am votat pentru valorile mele, care sunt sigur că sunt împărtășite de foarte multă lume. Am votat pentru adevăr, am votat pentru demnitate. Am votat pentru respect de oameni, pentru responsabilitate... Eu am o mare încredere în oameni, în chișinăuieni, și sunt sigur că astăzi își vor alege un primar demn, un primar curajos...”. Reporterul menționează: „Andrei Năstase s-a născut în satul Mândrești, raionul Telenești. Avocat de profesie, el a demascat mai multe scheme de corupție în cazuri răsunătoare de interes public. În 2015 a participat la înființarea platformei civice „Demnitate și Adevăr” și este unul din liderii mișcării protestatate din RM. În același an a fost ales președinte al Biroului Executiv al grupului de inițiativă constituit în vederea organizării referendumului republican de modificare a Constituției sub aspectul alegerii și demiterii directe a președintelui de către popor, limitarea imunității parlamentare și reducerea numărului de deputați de la 101 la 71. În decembrie 2015 a fost ales președinte al formațiunii politice Platforma „Demnitate și Adevăr”, ideea fondării unui partid fiind votată de către oamenii care au participat la proteste. A. Năstase este căsătorit și are 3 copii”.

Este de specificat că în perioada de raport 23 mai – 03 iunie 2018, postul de televiziune „Jurnal TV” nu a comis derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

Prin Decizia CCA nr. 14/85 din 17.05.2018, postul de televiziune „Jurnal TV” a fost sancționat cu amendă în mărime de 5000 de lei pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) și alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului. De asemenea, prin Decizia CCA nr. 14/85 din 17.05.2018, postul de televiziune „Jurnal TV” a fost sancționat cu amendă în mărime de 5000 de lei pentru nerespectarea pct. 4 din Decizia CCA ne. 16/101 din 21 iulie 2017.

Prin scrisoarea nr. 135-TV/18-E din 30.05.2018, ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, a venit cu explicația că subiectele ce compun un buletin de știri reflectă realitățile cotidiene, iar atât timp cât unii concurenți electorali aveau o mai mare și mai intensă activitate, aceștia apăreau mai des în cadrul buletinelor de știri. Nu televiziunile fac agenda concurenților, ci „noi doar reflectăm ceea ce se întâmplă”. Totodată, ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, reiterează că art. 7 alin. (2) din Codul audiovizualului nu este aplicabil buletinelor de știri, deoarece el se referă la „acordarea timpilor de antenă concurenților electorali pentru agitație electorală”, ceea ce presupune doar dezbateri electorale și publicitate electorală, la care concurenții trebuie să aibă acces egal”. De asemenea, ÎCS „REFORMA ART” SRL consideră că niciun post de televiziune nu va putea difuza egal informații în știri despre concurenții electorali, deoarece ține exclusiv de concurentul electoral și de activitatea lui. În ceea ce privește derogarea atestată de la pct. 4 din

Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017, ÎCS „REFORMA ART” SRL vine cu explicația că și aici CCA denaturează prevederile pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017. Totodată, se invocă că în zilele de sâmbătă și duminică, „Jurnal TV” nu difuzează buletine informative, ci emisiunea „Jurnalul săptămânii”. Referitor la derogarea atestată de la prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului, ÎCS „REFORMA ART” SRL susține că subiectul a fost realizat în baza unui raport de constatare întocmit de asociația Promo-LEX și el conținea constatări obiective asupra realităților curente, fără a fi aduse acuzații. ÎCS „REFORMA ART” SRL vine cu mențiunea că până la data punerii pe post a subiectului, nimeni din cei vizați nu au comentat declarațiile Promo-LEX, însă imediat ce aceste comentarii au apărut, acestea au fost puse pe post.

În contextul celor invocate de ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, subsecvent ținem să amintim că art. 7 alin. (2) din Codul audiovizualului nu include sub noțiunea de program doar dezbateri electorale și publicitatea electorală, având în vedere noțiunea din art. 2 lit. g) din Codul audiovizualului („serviciu de programe – ansamblu al programelor sau emisiunilor de radio și televiziune, furnizate de un radiodifuzor”).

Este de menționat că anume editorii sau jurnaliștii sunt cei care aleg atât segmentele de timp directe, cât și indirecte de reflectare a unui sau altui candidat electoral, și nu viceversa.

„Jurnalul săptămânii”, conform grilei de emisie săptămânale prezentate la CCA, este calificat ca program informativ sau analitic. Respectiv, „Jurnalul săptămânii” este constituit din subiecte și reportaje difuzate de ÎCS „REFORMA ART” SRL în zilele de luni până vineri în cadrul buletinului informativ „Jurnalul orei 19:00 – ora de difuzare 19:00”.

Art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului stipulează expres ca în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, radiodifuzorii sunt obligați să respecte principiul de informare din mai multe surse.

La 08.06.2018, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit scrisoarea nr. 140-TV/18-E din 07.06.2018 din partea ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, în care și-a expus poziția vizavi de cel de al patrulea raport de monitorizare a principalului buletin de știri sub aspectul respectării legislației privind reflectarea în buletinele de știri a campaniei electorale pentru alegerile locale noi din 20 mai 2018, pentru perioada 23 mai – 03 iunie 2018.

Întrucât ședința publică a fost programată pentru ora 09:00, despre care postul de televiziune „Jurnal TV” a fost informat, din lipsă de timp Consiliul nu a putut să se pronunțe pe marginea scrisorii înaintată de ÎCS „REFORMA ART” SRL.

IX. Ren Moldova

În perioada de raport 10-20 mai 2018, postul de televiziune „Ren Moldova” nu a difuzat, în cadrul buletinelor de știri, subiecte cu tentă electorală sau politică.

Totodată, s-a atestat:

- Derogări de la pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017, care prevede: *Radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, începând cu 01 septembrie 2017, vor transmite zilnic câte un buletin de știri, între orele 17.00 și 23.00, în limbajul mimico-gestual sau prin titrare sincron pentru persoanele cu deficiențe de auz și prin semnal sonor pentru persoanele cu deficiențe de vedere.* Astfel, în perioada de raport 10-20 mai 2018, precum și la 23-25.05.2018 și 28.05.2018, postul de televiziune „Ren Moldova” a difuzat buletinul informativ „Новости без политики” care conținea, în colțul drept al ecranului, un pătrat de dimensiuni mici, în interiorul căruia gesticulează o figură de om. Totodată, la 26.05.2018, postul de televiziune „Ren Moldova” a difuzat buletinul informativ „Новости без политики” fără a fi interpretat în limbaj mimico-gestual sau titrare sincron.

Prin Decizia CCA nr. 14/85 din 17.05.2018, postul de televiziune „Ren Moldova” a fost sancționat cu amendă în mărime de 7500 de lei pentru nerespectarea pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017.

X. RTR Moldova

Perioada: 10-20 mai 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „RTR Moldova”, candidatul independent Silvia Radu a obținut cea mai mare pondere – 27,3% (13 min. 46 sec.), fiind urmată de Ion Ceban – cu 24,2% (12 min. 12 sec.). Andrei Năstase a fost mediatizat în volum de 11,8% (05 min. 57 sec.), fiind urmat de Constantin Codreanu – cu 9,4% (04 min. 44 sec.), Maxim Braila – cu 6% (03 min. 00 sec.), Vasile Costiuc – cu 5,7% (02 min. 53 sec.). Candidatul PȘ, Reghina Apostolova, a beneficiat de o reflectare de 5,1% (02 min. 34 sec.), urmată de Alexandr Roșco – cu 4% (02 min. 00 sec.), Valeriu Munteanu – cu 3,4% (01 min. 43 sec.) și Alexandra Can – cu 3,1% (01 min. 35 sec.).

Candidatul PSRM, Ion Ceban, a fost mediatizat în context neutru și, în preponderență, în context pozitiv. Silvia Radu, Andrei Năstase, Constantin Codreanu, Maxim Braila, Vasile Costiuc, Reghina Apostolova, Alexandr Roșco și Valeriu Munteanu au fost reflectați atât în context pozitiv, cât și neutru. În context doar neutru a fost prezentată Alexandra Can.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, ID a obținut cea mai mare pondere de reflectare – de 25% (13 min. 46 sec.), urmat de PSRM – cu 24,7% (13 min. 36 sec.) și PPPDA – cu 10,8% (05 min. 57 sec.). PUN a avut o prezență procentuală de 9,5 la sută (05 min. 12 sec.), PȘ – de 8,9 la sută (04 min. 52 sec.) și PPRM – de 5,5 la sută (03 min. 00 sec.). PPDA a fost mediatizat în volum de 5,2% (02 min. 53 sec.), urmat de PCNM – cu 3,6% (02 min. 00 sec.), PL – cu 3,5% (01 min. 54 sec.), PNL – cu 2,9% (01 min. 35 sec.) și PRSM – cu 0,4% (13 sec.).

PSRM a fost nuanțat în context neutru și, în preponderență, în context pozitiv. Partidele politice: PPPDA, PUN, PȘ, PPRM, PPDA, PCNM, PL și ID au fost reflectate în context atât pozitiv, cât și neutru. PNL a fost prezentat doar în context pozitiv, iar PRSM doar în context neutru.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 65,1%, iar cota femeilor a fost de 34,9%.

Perioada: 23 mai – 03 iunie 2018

Din volumul total de timp acordat candidaților electorali în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „RTR Moldova”, Andrei Năstase a fost mediatizat în volum de 55,2% (23 min. 56 sec.), iar Ion Ceban a fost reflectat în proporție de 44,8% (19 min. 26 sec.).

Ion Ceban a fost reflectat în context neutru, negativ și în context, în preponderență, pozitiv, iar Andrei Năstase a fost mediatizat în context pozitiv, neutru și negativ.

Din volumul total de timp acordat partidelor politice, PPPDA a fost prezentat în volum de 53,8% (24 min. 46 sec.), urmat de PSRM – cu 46,2% (21 min. 15 sec.).

PSRM a fost nuanțat în context neutru, negativ și, în preponderență, în context pozitiv, iar PPPDA a fost prezentat în context pozitiv, neutru și negativ.

În perioada de raport, din numărul total al candidaților electorali/reprezentanți ai formațiunilor politice, cota bărbaților a fost de 100%.

Urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „RTR Moldova”, în perioadele de raport: 10-20 mai 2018 și 23 mai – 03 iunie 2018, a reflectat prin conotație pozitivă, în preponderență, candidatul electoral la funcția de Primar General al mun. Chișinău, Ion Ceban, precum și Partidul Socialiștilor din Republica Moldova.

Prin urmare, se constată că postul de televiziune „RTR Moldova” nu a respectat art. 7 alin. (2): „Acordând timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de

programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare” și alin. (3): „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial” din Codul audiovizualului.

Totodată, în perioada de raport 10-20 mai 2018, au fost atestate derogări de la prevederile:

- Pct. 38 din „Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova”, care prevede: „În ziua precedentă zilei alegerilor și în ziua alegerilor este interzisă agitația electorală. În aceste zile, radiodifuzorii nu au dreptul să difuzeze informații care îi pot determina/influența pe alegători să voteze pentru unii sau pentru alți concurenți electorali ori de a se abține de la vot.” Astfel, la 19.05.2018 (ora de difuzare: 02:13:49 și 07:04:50) a fost difuzat, în reluare, buletinul informativ ВЕСТИ din 18.05.2018. Buletinul conținea subiecte cu conținut electoral, în cadrul cărora au evoluat candidații electorali: Valeriu Munteanu, Andrei Năstase, Silvia Radu și Ion Ceban.

De asemenea, au fost difuzate emisiuni în cadrul cărora invitații s-au expus pe marginea alegerilor locale noi. Astfel, la 19.05.2018 a fost difuzată, în reluare, emisiunea Пятница с Анатолием Голя din 18.05.2018, la ora 06:52:52, unde președintele țării Igor Dodon face declarații în favoarea candidatului PSRM, Ion Ceban. Igor Dodon: „Я считаю что Иван Чебан лучший кандидат из всех которые было в последние 10 лет. Я считаю что Иван Василевич по проблемы Кишинёва боле подготовленным, по тому что он три года работает в Муниципальном Совете. И он набрался очень большова опыта, по этому, Иван Василевич имеет очень серьезные шансы, мы открыто его поддержим, и будем поддерживать. Мы сделаем всё возможное, что бы Иван Василевич выиграл эти выборы. И я думаю, что шансы в первые за 26 лет независимость представителя про государственных сил есть токая возможность. Я считаю что у Иван Василевич есть шансы. Я думаю если правый электорат пойдет на бойкот даже в первый тур голосовании, у нас есть шансы победить в первом туре, если нет то во втором туре мы наверняка победим. Но для этого нужно все которые поддержит президента, которые поддержит ПСРМ, вышли на выборы и в этой воскресенье, и если не получится в первом туре, выйти во втором туре”.

Totodată, la 20.05.2018 a fost difuzată, în reluare, emisiunea Пятница с Анатолием Голя, ora 06:45:01, avându-l ca invitat pe liderul PCRM, Vladimir Voronin, care s-a expus vizavi de candidatul Ion Ceban: „Господин Чебан это ходячий мегафон. Для того что бы надо болтать, это надо Чебану дать микрофон. Вот здесь он маэстро. И больше ничего. Мы призываем избиратели Кишинёва, Бельца, в этот день заняться чем угодно, только не думайте приближаться к избирательной урной. Мы не видим в них потенциальных руководители таким серьезным организмом как город. По этому сидите люди добрые дома. Занимайтесь с фазендой, одыхайте, не связывайте с этими кандидатами. Ничего хорошего они не сделают, как не делал Куртоакэ за 10 лет”.

Este de specificat că postul de televiziune „RTR Moldova”, în perioada de raport 10-20 mai 2018, nu a comis derogări de la Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017.

Prin Decizia CCA nr. 14/85 din 17.05.2018, postul de televiziune „RTR Moldova” a fost sancționat cu avertizare publică pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) din Codul audiovizualului.

În perioada de raport: 10-20 mai 2018, posturile supuse monitorizării au reflectat și subiecte electorale/ politice în cadrul cărora au fost prezentați candidați electorali pentru funcția de primar al mun. Bălți. Astfel, postul de televiziune „NTV Moldova” și „RTR Moldova” au

prezentat câte 4 subiecte, „TV 8” – 3 subiecte, iar „Moldova-1” și „Jurnal TV” au difuzat câte 2 subiecte fiecare. „Accent TV” și „TVC 21” au reflectat câte 1 subiect fiecare.

Prezent la ședință, reprezentantul postului de televiziune „ITV” a declarat că derogarea admisă s-a datorat faptului că subiectele ce vizau anumiți candidați electorali au fost difuzate în reluare.

La rândul său, reprezentantul postului de televiziune „TVC 21” a declarat că este de acord cu rezultatele monitorizării și că pe viitor vor ține seama de notificările făcute de CCA,.

În timpul dezbaterilor publice, președintele CCA, Dragoș Vicol, a menționat că în cadrul scrutinului electoral, fiecare concurent sau formațiune politică a încercat să-și atingă obiectivele, astfel încât să-și poată plasa candidatul într-o poziție cât mai favorabilă. Politizarea excesivă a marcat foarte mult și mesajul posturilor TV care au reflectat campania electorală, în special în turul doi de scrutin. Respectiv, unii radiodifuzori au continuat prezentarea într-o lumină pozitivă a propriului candidat și deprecierea masivă a contracandidaților, în funcție de politica editorială.

Membrul CCA, Tatiana Buraga, a declarat că este regretabil faptul că mai multe posturi TV, în perioada campaniei electorale, au îngăduit accesul persoanelor cu deficiențe de auz la programele informative, prin nedifuzarea acestora în limbaj mimico-gestual sau titrare sincron.

Membrii CCA au atenționat prin consens posturile de televiziune „Moldova-1”, „ITV” și „TVC 21”, care, în turul doi de scrutin, au dat dovadă de un comportament relativ echilibrat de reflectare a campaniei electorale.

În cadrul ședinței publice, Olga Barbălată, membru CCA, s-a autosesizat pe marginea difuzării de către postul de televiziune „Jurnal TV”, la 07.06.2018, a emisiunii „Cabinetul din umbră”, în cadrul căreia au fost admise și proliferate acțiuni cu caracter homofob la adresa unui deputat PSRM. În acest context, Olga Barbălată a solicitat Direcției monitorizare TV monitorizarea emisiunii „Cabinetul din Umbră” din 07.06.2018. Și președintele CCA, Dragoș Vicol, s-a autosesizat pe marginea emisiunii respective, susținând, astfel, demersul înaintat de membrul CCA, Olga Barbălată.

În temeiul Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, ale Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Concepției privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia CCA nr. 8/47 din 26.03.2018, și ale Deciziei CCA nr. 16/101 din 21.07.2017, **Consiliul Coordonator al Audiovizualului**

DECIDE:

1. A aproba Raportul cu privire la monitorizarea principalelor buletine informative ale posturilor de televiziune „Moldova-1”, „TV8”, „Accent TV”, „ITV”, „NTV Moldova”, „TVC 21”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „Ren Moldova” și „RTR Moldova” la capitolul respectării legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Codul audiovizual nr. 260-XVI din 27.07.2006, Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova și Decizia CCA nr. 16/101 din 21.07.2017), pe perioada 10-20 mai 2018 și 23 mai – 03 iunie 2018 (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

2. A sancționa cu amendă în mărime de 10.000 de lei „TELESISTEM TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Accent TV”, pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) și alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului, potrivit cărora radiodifuzorii sunt obligați să respecte principiul echilibrului și pluralismul politico-social, echidistanței și obiectivității,

care prevede ca, în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse (Licența de emisie seria AC nr. 000757 din 23.12.16), în conformitate cu dispoziția art. 38 alin. (4) lit. d) din Codul audiovizualului (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

2.1. A sancționa cu amendă în mărime de 5000 de lei „TELESISTEM TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Accent TV”, pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. b) din Condițiile la Licența seria AC nr. 000757 din 23.12.16 – nerespectarea pct. 38 din Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia CCA nr. 8/47 din 26 martie 2018, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (3) lit. f) din Codul audiovizualului (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

3. A sancționa cu amendă în mărime de 10.000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) și alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului, potrivit cărora radiodifuzorii sunt obligați să respecte principiul echilibrului și pluralismul politico-social, echidistanței și obiectivității, care prevede ca, în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse (Licența de emisie seria AC nr. 000094 din 08.12.15), în conformitate cu dispoziția art. 38 alin. (4) lit. d) din Codul audiovizualului (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

3.1. A sancționa cu amendă în mărime de la 5000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. b) din Condițiile la Licența seria AC nr. 000094 din 08.12.15 – nerespectarea pct. 38 din Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia CCA nr. 8/47 din 26 martie 2018, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (3) lit. f) din Codul audiovizualului (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

4. A sancționa cu amendă în mărime de 5000 de lei „COTIDIAN” SA, fondatoarea postului de televiziune „TVC21”, pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. b) din Condițiile la Licența seria AC nr. 000025 din 27.03.14 – nerespectarea pct. 38 din Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia CCA nr. 8/47 din 26 martie 2018, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (3) lit. f) din Codul audiovizualului (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

5. A sancționa cu amendă în mărime de 10.000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Exclusiv TV”, pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) și alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului, potrivit cărora radiodifuzorii sunt obligați să respecte principiul echilibrului și pluralismul politico-social, echidistanței și obiectivității, care prevede ca, în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse (Licența de emisie seria AC nr. 000723 din 30.12.16), în conformitate cu dispoziția art. 38 alin. (4) lit. d) din Codul audiovizualului (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

6. A sancționa cu amendă în mărime de 10.000 de lei ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) și alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului, potrivit cărora radiodifuzorii sunt obligați să respecte principiul echilibrului și pluralismul politico-social, echidistanței și obiectivității, care prevede ca, în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de

informare din mai multe surse (Licența de emisie seria AC nr. 000747 din 03.07.09), în conformitate cu dispoziția art. 38 alin. (4) lit. d) din Codul audiovizualului (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

6.1. A sancționa cu amendă în mărime de 10.000 de lei ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. b) din Condițiile la Licența seria AC nr. 000747 din 03.07.09 – nerespectarea pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017, în conformitate cu dispoziția art. 38 alin. (4) lit. d) din Codul audiovizualului (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

6.2. A sancționa cu amendă în mărime de 5000 de lei ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. b) din Condițiile la Licența seria AC nr. 000747 din 03.07.09 – nerespectarea pct. 38 din Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia CCA nr. 8/47 din 26 martie 2018, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (3) lit. f) din Codul audiovizualului (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

7. A sancționa cu amendă în mărime de la 10.000 de lei „TELEPROIECT” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Ren Moldova”, pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. b) din Condițiile la Licența seria AC nr. 000006 din 07.12.12 – nerespectarea pct. 4 din Decizia CCA nr. 16/101 din 21 iulie 2017, în conformitate cu dispoziția art. 38 alin. (4) lit. d) din Codul audiovizualului (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

8. A sancționa cu amendă în mărime de 5000 de lei „TV-Comunicații Grup” SRL, fondatoarea postului de televiziune „RTR Moldova”, pentru nerespectarea prevederilor art. 7 alin. (2) și (3) din Codul audiovizualului, potrivit cărora radiodifuzorii sunt obligați să respecte principiul echilibrului și pluralismul politico-social (Licența de emisie seria AA nr. 082880 din 19.07.12), în conformitate cu dispoziția art. 38 alin. (3) lit. i) din Codul audiovizualului (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

8.1. A sancționa cu amendă în mărime de 5000 de lei „TV-Comunicații Grup” SRL, fondatoarea postului de televiziune „RTR Moldova”, pentru încălcarea prevederilor pct. 3.1 lit. b) din Condițiile la Licența seria AA nr. 082880 din 19.07.12 – nerespectarea pct. 38 din Concepția privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova, aprobată prin Decizia CCA nr. 8/47 din 26 martie 2018, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (3) lit. f) din Codul audiovizualului (PRO – 8 (UNANIM) – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, T. BURAGA, V. COJOCARU, Iu. COLESNIC, A. COZMA, D. CURNIC și C. DUCA).

9. În conformitate cu prevederile art. 38 alin. (8) și (9) din Codul audiovizualului, „TELESISTEM TV” SRL, „COTIDIAN” SA, PP „Exclusiv Media” SRL, ÎCS „REFORMA ART” SRL, „TELEPROIECT” SRL, „TV-Comunicații Grup” SRL sunt obligate să comunice publicului motivele și obiectul sancțiunii, precum și să difuzeze în următoarele 48 de ore de la emiterea deciziei, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principală emisiune de știri.

10. „TELESISTEM TV” SRL, „COTIDIAN” SA, PP „Exclusiv Media” SRL, ÎCS „REFORMA ART” SRL, „TELEPROIECT” SRL, „TV-Comunicații Grup” SRL vor prezenta, în termen de 15 zile din momentul aducerii la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre măsurile întreprinse în vederea lichidării încălcărilor atestate.

11. „TELESISTEM TV” SRL, „COTIDIAN” SA, PP „Exclusiv Media” SRL, ÎCS „REFORMA ART” SRL, „TELEPROIECT” SRL, „TV-Comunicații Grup” SRL vor prezenta

dovada achitării amenzii în termen de 30 de zile din momentul aducerii la cunoștință a prezentei decizii.

12. Datele bancare pentru achitarea amenzii:

Cod fiscal: 1006601000037

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat

Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7

Codul IBAN: MDXXTR G AAA 143111 LLLL 0000

„XX” – codul de control, care se formează conform Anexei nr. 4 la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157 din 1 august 2013 „Regulamentul cu privire la Transferul de credit” (cod numeric);

„LLLL” – cod ce descifrează codul localității conform CUATM (cod numeric).

13. În conformitate cu prevederile art. 38 alin. (12) din Codul audiovizualului, prezenta decizie este executorie de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și poate fi atacată în instanța de judecată de către radiodifuzorul sancționat.

14. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV și Serviciul Economie, finanțe și evidență contabilă.

15. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

PREȘEDINTELE

Consiliului Coordonator
al Audiovizualului

Dragoș VICOL